

คู่มือการอ้างอิงและรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม

การอ้างอิง

รูปแบบการอ้างอิงในการเขียนโครงงานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มีหลายรูปแบบตามมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชา เช่นมาตรฐานของ APA, Chicago, Index Medicus, ISO, MLA, Nature, Science, Vancouver ฯลฯ แต่ละภาควิชา/สาขาวิชา/หลักสูตร สามารถกำหนดให้ชนิดใช้รูปแบบการอ้างอิงที่เป็นมาตรฐานระดับนานาชาติในโครงงานของแต่ละสาขาวิชาได้ แต่เลือกใช้ให้เหมือนกันเพียงรูปแบบเดียว ในที่นี้จะกล่าวถึงรูปแบบการอ้างอิงในการเขียนโครงงานที่นิยมใช้กันทั่วไป มักจะอยู่ใน 3 รูปแบบดังนี้คือ

1. การอ้างอิงแบบนาม-ปี
2. การอ้างอิงแบบตัวเลข
3. การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ

เมื่อใช้วิธีการอ้างอิงแบบใดแล้ว ให้ใช้วิธีการนั้นตลอดทั้งโครงงาน

การอ้างอิงแบบนาม-ปี

ในเนื้อหาโครงงาน โดยทั่วไปการเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของเอกสาร จะประกอบด้วยชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือแนวคิดบางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง **สมควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย** อย่างไรก็ตามการไม่ระบุเลขหน้าอาจทำได้ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่น โดยการสรุปเนื้อหาหรือแนวคิดทั้งหมดของงานชิ้นนั้นมา

1) **หลักและตัวอย่างการเขียนนามผู้แต่ง**

1. ถ้าเป็นชาวต่างประเทศใช้นามสกุลเท่านั้น ถ้าเป็นชาวไทยให้ใส่ชื่อก่อนแล้วตามด้วยนามสกุล ถึงแม้เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศก็ตาม เพราะถือเป็นแบบที่สากลยอมรับแล้วว่าประเทศไทยใช้เช่นนี้

(เปลื้อง ณ นคร, 2511: 160)

(Fontana, 1985: 61)

(Thanat Khoman, 1976: 16-25)

(Kasem Suwanagul, 1962: 35)

2. กรณีผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, 2516: 40)

(พระยาอนุমানราชชน, 2510: 20)

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ [จวน อุฏฐายี], 2512: 61-65)

(ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2520: 3-4)

3. กรณีผู้แต่งมียศทางทหาร ตำรวจ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ หรือมีคำเรียกทางวิชาชีพ เช่น นายแพทย์ ทันตแพทย์ เกษตรกร **ไม่ต้องใส่ยศ หรือตำแหน่งทางวิชาการ หรือคำเรียกทางวิชาชีพนั้นๆ**

(จรัส สุวรรณเวลา, 2538: 29)

(วลิชฐ์ เศรษฐบุตร, 2522: 82-83)

4. ผู้แต่งใช้นามแฝง

(Dr. Seuss, 1968: 33-38)

(Twain, 1962: 15-22)

(หยก บุรพา, 2520: 47-53)

2) การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียว

ถ้าอ้างอิงเอกสารหรืองานชิ้นหนึ่งชิ้นงานโดยรวม ให้ระบุนามผู้แต่งและปีพิมพ์แทรกในข้อความในตำแหน่งที่เหมาะสม กล่าวคือ ถ้าระบุนามผู้แต่งในเนื้อความ ให้อ้างอิงปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บ (ตัวอย่าง 1) หรือให้ระบุทั้งนามผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารนั้นในวงเล็บ (ตัวอย่าง 2)

ตัวอย่าง 1

สุจิตรา บรมมินहनทร์ (2509) ศึกษาว่า ในภาษาไทยมีคำในหมวดใดบ้าง และคำอะไรบ้างที่นำมาใช้เป็นคำซ้ำได้ ผลการศึกษาพบว่าคำทุกหมวดในจำนวน 11 หมวด สามารถนำมาใช้เป็นคำซ้ำได้...

Landsteiner (1936) described the happen concept whereby conjugation of small molecules with no inherent immunogenic properties...

ตัวอย่าง 2

...ในขณะที่การใช้ผลการวิจัยทางสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ในวงแคบ จำกัดเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาของตนเท่านั้น (จรรยา สุวรรณทัต, 2520)

...Previous work on the group living talapoins (Keverne, 1979), demonstrated that...

ในย่อหน้าหนึ่งๆ เมื่ออ้างอิงงานชิ้นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ไม่ต้องระบุปีพิมพ์ในการอ้างอิงครั้งต่อมาได้ ถ้างานนั้นเพิ่งถูกอ้างและไม่สับสนกับงานอื่น (ตัวอย่าง 3)

ตัวอย่าง 3

ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (1979) ศึกษาคำซ้ำที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ และคำคุณศัพท์ ในภาษาไทยถิ่นอีสาน พบว่าสระหลัง (ทั้งสระปากห่อและปากไม่ห่อ) แสดงให้เห็นขนาดใหญ่กว่าหรือค่าสูงกว่า ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2519) อธิบายความสัมพันธ์ของความหมาย และเสียงสระในคำขยายในภาษาไทยถิ่นอีสานว่า ภาษาถิ่นอีสานใช้เสียงสระ อี อี แอะ แอะ เออะ ออ บรรยายลักษณะที่ปรากฏของสิ่งที่มีขนาดเล็ก.....ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และ ประคอง นิมมานเหมินทร์ พบว่า เสียงสระในภาษาไทยถิ่นอีสานมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ความหมายในเชิงขนาดของวัตถุ

In a recent study of group living talapoins, Keverne (1979) demonstrated that.....Keverne also found...

การระบุชื่อผู้เขียนที่เป็นชาวต่างประเทศ สามารถทำได้ 2 วิธี

- 1) ให้ระบุชื่อภาษาต่างประเทศในเนื้อความ และระบุปีพิมพ์ในวงเล็บ (ตัวอย่าง 4)
- 2) ให้ระบุชื่อเป็นภาษาไทยในเนื้อความก่อน และวงเล็บชื่อภาษาต่างประเทศและปีพิมพ์ (ตัวอย่าง 5)

ตัวอย่าง 4

Read (1972 a: 15-17) ได้อธิบายถึงลำดับขั้นในการเตรียมทำรายงานดังนี้...

ตัวอย่าง 5

แมคโดนัลด์ (McDonough, 1984: 111) ให้ความเห็นว่า “หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาที่มีลักษณะเจาะจง เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะบรรลุวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ”

ถ้าอ้างอิงเอกสารเรื่องเดียว เขียนโดยผู้แต่งคนเดียว แต่มีหลายเล่มจบ ให้ระบุหมายเลขของเล่มที่อ้างอิงด้วย เช่น

(พระบริหารเทพธานี, 2496, เล่ม 3)

(Willmarth, 1980, vol. 3)

3) การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 2 คน

เมื่อเอกสารที่อ้างอิงมีผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุนามผู้แต่งทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่มีการอ้างอิงโดยใช้คำ และหรือ **and** เชื่อม นามผู้แต่ง (ตัวอย่าง 6)

ตัวอย่าง 6

Schlachter และ Thompson (1974) ศึกษาวิจัยที่ใช้ในโครงการนบรรณารักษศาสตร์และพบว่า...

จากการวิเคราะห์วิจัยที่ใช้ในโครงการนบรรณารักษศาสตร์พบว่า วิจัยเชิงสำรวจมีผู้นิยมใช้กันแพร่หลาย และคงจะเป็นที่นิยมใช้ต่อไป (Schlachter และ Thompson, 1974)

In some studies the theoretical constructs are based on assumptions and premises about the information transfer process, which derives from the theoretical formulation of Shannon and Weaver (1949)

4) การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 3 คน

เวลาอ้างอิงเอกสารที่มีผู้แต่ง 3 คน ครั้งแรก ให้ระบุนามผู้แต่งทุกคน (ตัวอย่าง 7) เมื่ออ้างอิงครั้งต่อไป ให้ระบุ เฉพาะนามผู้แต่งคนแรก ตามด้วย **et al.** หรือ **and others** สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ และคำ **และคณะ** หรือ **และคนอื่นๆ** สำหรับเอกสารภาษาไทย (ตัวอย่าง 7,8)

ตัวอย่าง 7

คณิต มีสมมนต์, แสง โปธิ์เงิน และสนอง ค้านสิทธิ์ (2502: 25) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของแม่เหล็กว่า.....

Sorensen, Compbell และ Poss (1975: 8-10) ค้นพบว่า...

Case, Borgman, and Meadow (1986: 31) stated:.....

ตัวอย่าง 8

คณิต มีสมมนต์ และคณะ (2502: 27) กล่าวสรุปไว้ดังนี้...

Sorensen และคนอื่นๆ (1975: 35) ได้สรุปเพิ่มเติมว่า...

Writing is one way of making meaning from experience for ourselves and for others (Case et al., 1986: 31)

ข้อยกเว้น

ถ้าเอกสารสองเรื่องที่อ้างครั้งต่อมา เมื่อเขียนย่อ โดยใช้ et al. แล้วทำให้รายการที่อ้างปรากฏคล้ายกัน เช่น

Bradley, Ramirez, and Soo (1973)...

Bradley, Soo and Brown (1983)...

ถ้าเขียนย่อจะเป็น Bradley et al. (1983) เหมือนกัน ในกรณีเช่นนี้เพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสน ให้เขียนชื่อผู้แต่งทุกคน

5) การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งมากกว่า 3 คน

ในการอ้างอิงทุกครั้ง ให้ระบุเฉพาะนามผู้แต่งคนแรก พร้อมคำ **et al.** หรือ **and others** สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ และคำ **และคณะ** หรือ **คนอื่นๆ** สำหรับเอกสารภาษาไทย

ข้อยกเว้น

ถ้าเอกสารสองเรื่องที่อ้างอิงเมื่อเขียนย่อแล้วทำให้รายการที่อ้างปรากฏคล้ายกัน ในกรณีนี้เมื่ออ้างอิงเอกสารเหล่านั้นในเนื้อความ ให้พยายามระบุผู้แต่งคนต่อมาเรื่อยๆ จนถึงชื่อผู้แต่งที่ไม่ซ้ำกัน เช่น

Takac, Schaefer, Maloney, Bryant, Cron, and Wang (1982) และ

Takac, Schaefer, Bryant, Wood, Maloney, and Cron (1982)

ในเนื้อความการอ้างอิงจะปรากฏดังนี้

Takac, Schaefer, Maloney et al. (1982) และ

Takac, Schaefer, Bryant et al. (1982)

6) การอ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน

เมื่ออ้างอิงเอกสารที่มีสถาบันเป็นผู้แต่งแรกในเนื้อความในระบบนาม-ปี ให้ระบุนามผู้แต่งที่เป็นสถาบัน โดยเขียนชื่อเต็มในการอ้างอิงครั้งแรก และถ้ามีชื่อย่อที่เป็นทางการก็ให้ระบุชื่อย่อนั้นในวงเล็บใหญ่ [] ไว้ด้วย กรณีนี้ในการอ้างอิงต่อมาให้ใช้ชื่อย่อนั้นได้ ในกรณีที่ไม่มีชื่อย่อ การอ้างอิงต่อมาให้ระบุชื่อสถาบันเต็มทุกครั้ง (ตัวอย่าง 9)

ตัวอย่าง 9

การอ้างอิงครั้งแรก คือ

(องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ [ร.ส.พ.], 2519: 25)

(Asian Institute of Technology [AIT], 1981: 19)

การอ้างอิงต่อมา

(ร.ส.พ., 2519: 25)

(AIT, 1981: 19)

การอ้างอิงผู้แต่งที่เป็นสถาบัน ควรคำนึงถึงแนวทางดังต่อไปนี้ด้วยคือ ต้องพยายามให้ผู้อ่านไม่สับสนระหว่างสถาบันที่อ้างถึงนั้น กับสถาบันอื่นๆ ทั้งนี้ ถ้าสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานรัฐบาล อย่างน้อยต้องอ้างอิงถึงระดับกรมหรือเทียบเท่าและเขียนอ้างระดับสูงลงมาก่อน เช่น

(กรมประชาสัมพันธ์, 2534: 33)

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2539: 21)

(กระทรวงมหาดไทย, สำนักนโยบายและแผน, 2538: 13)

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 109)

7) การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องโดยผู้แต่งคนเดียวกัน

ในการอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียวกัน แต่ปีพิมพ์ต่างกัน ให้ระบุนามผู้แต่งครั้งเดียว แล้วระบุปีพิมพ์ตามลำดับ ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างปีพิมพ์ โดยไม่ต้องระบุนามผู้แต่งซ้ำอีก เช่น

(บุญยงค์ เกศเทศ, 2516: 74, 2520: 18-20, 2523: 14-15)

(Hassam and Grammick, 1981: 56, 1982: 154)

แต่ถ้าโครงงานอ้างอิงเอกสารหลายเรื่อง ที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียวกัน แต่ปีพิมพ์ซ้ำกัน ให้ใช้ a b c d ตามหลังปีพิมพ์สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ และใช้ ก ข ค ง ตามหลังปีพิมพ์ สำหรับเอกสารภาษาไทย เช่น

(เจือ สตะเวทิน, 2516ก: 3)

(กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2520ก: 3-34, 2520ข: 64)

(Katz, 1984a: 15-17)

(Katz, 1984b: 21-23)

(Bruce, 1980a: 4, 1980b: 4, 1980b: 10, 1980c: 18)

8) การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องโดยผู้แต่งหลายคน

การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งต่างกัน พร้อมกัน มีวิธีเขียน 2 วิธี ให้เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวตลอดทั้งเล่ม คือ

1. ให้ระบุ **นามผู้แต่ง** โดยเรียงตามลำดับอักษร ตามด้วย **ปีพิมพ์** และใส่เครื่องหมายอฒภาค (;) คั่นเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง เช่น

(เจือ สตะเวทิน, 2516ข: 143; ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ, 2519: 98-100; ทองสุข นาคโรจน์, 2519: 83; เป็ลื่อง ณ นคร, 2512: 10-15)

(Fiedler, 1967: 15; Kast and Rosenzweig, 1973: 46-49; Thompson, 1967: 125; Woodward, 1965: 77-78)

2. ให้เรียงตามปีพิมพ์จากน้อยไปหามาก และใส่เครื่องหมายอฒภาค (;) คั่นระหว่างเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง ทั้งนี้เพื่อแสดงวิวัฒนาการของเรื่องที่ศึกษา เช่น

(Woodward, 1965: 77-78; Fiedler, 1967: 15; Thompson, 1967: 125; Kast and Rosenzweig, 1973: 46-49)

ในกรณีที่อ้างอิงเอกสารหลายชื่อเรื่อง ที่มีทั้งผู้แต่งเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้อ้างชื่อผู้แต่งเป็นภาษาไทยจนครบก่อน แล้วจึงตามด้วยชื่อผู้แต่งเป็นภาษาต่างประเทศโดยวิธีใดวิธีหนึ่งข้างต้น

9) การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง มีวิธีการอ้างอิงดังนี้

1. เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่งให้ลงชื่อเรื่องได้เลย เช่น

(ภูมิศาสตร์แห่งทวีปเอเชีย, 2482: 15-16)

(“Study Finds,” 1982: 27)

the book College Bound Seniors (1979: 30)...

2. เอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง มีแต่ผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ให้ลงชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม เช่น

(Anderson, ed., 1950: 143)

(Livingstone, comp., 1985: 29)

(ทวน วิริยาภรณ์, บรรณาธิการ, 2505: 60)

(พ.ณ ประมวลยุทธ, ผู้รวบรวม, 2489: 564-570)

10) การอ้างหนังสือแปล

ระบุชื่อผู้เขียนที่เป็นเจ้าของเรื่อง ถ้าไม่ทราบชื่อผู้เขียน จึงระบุชื่อผู้แปล เช่น

(ครอว์ฟอร์ด, 2515: 111)

(สมุท ศิริใจ, ผู้แปล, 2507: 14-18)

11) การอ้างเอกสารที่เป็นบทวิจารณ์

ให้ใส่ชื่อผู้วิจารณ์ เช่น

(Dokecki, 1973: 18)

(เกคินี หงสนันท์, 2517: 379)

12) การอ้างเอกสารที่อ้างถึงในเอกสารอื่น

ถ้าต้องการอ้างเอกสารที่ผู้แต่งได้อ้างถึงในงานของตน การอ้างเช่นนี้ถือว่า มิได้เป็นการอ้างถึงเอกสารนั้น โดยตรง ให้ระบุนามผู้แต่งของเอกสารทั้งสองรายการ โดยระบุนามผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารอันดับแรก ตามด้วยคำว่า อ้างถึงใน หรือ cited in แล้วระบุนามผู้แต่งของเอกสารอันดับรองและปีพิมพ์

ตัวอย่าง 10

...แท้จริงประโยชน์ที่หอพระสมุดสำหรับพระนครจะทำให้แก่บ้านเมืองได้ ไม่ใช่แต่รวมหนังสือเก็บไว้เป็นสมบัติของบ้านเมืองอย่างเดียว ถ้าหากสามารถตรวจสอบหนังสืออันเป็นเหตุให้เกิดวิชาความรู้ พิมพ์ให้แพร่หลายได้ ยังเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นเหมือนกับแจกจ่ายสมบัตรนั้น ไปให้ถึงมหาชนอีกชั้นหนึ่ง กรรมการจึงเห็นเป็นข้อสำคัญมาแต่แรกตั้งหอพระสมุดสำหรับพระนคร ซึ่งหอพระสมุดควรเอาเป็นธุระในเรื่องพิมพ์หนังสือด้วย (สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาดำรงราชานุภาพ, 2495: 110 อ้างถึงใน แม้นมาส ชวลิต, 2509: 38)

ถ้าเอกสารอันดับรองไม่ได้ระบุปีพิมพ์ของเอกสารอันดับแรก ให้ลงดังนี้

(พระยาอนุমানราชชน อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์, 2507: 25-26)

(Bradford, cited in Deutsch, 1943: 43)

ถ้ากล่าวถึงนามเจ้าของเอกสารอันดับแรกในเนื้อหาอยู่แล้วก็ลงแต่เพียงปีพิมพ์และเลขหน้า (ถ้ามี) ของเอกสารอันดับแรกและชื่อเอกสารอันดับรองไว้ได้ในวงเล็บ () เช่น

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงรายงานถึงจำนวนหนังสือไทยที่มีอยู่ในหอพระสมุดสำหรับพระนคร ในปี พ.ศ. 2459 ดังนี้คือ...(2459: 60 อ้างถึงใน แม้นมาส ชวลิต, 2509: 24)

พระยาอนุমানราชชนในเรื่อง แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ (สายจิตต์ เหมินทร์, 2507: 25-26)...

เรื่อง The Journals of Gamaliel Bradford, 1883-1932 (Deutsch, 1943: 43) ได้รายงาน.....

หรือ Bradford (Deutsch, 1943: 43) ได้กล่าวถึงในการเดินทางตอนหนึ่งว่า.....

13) การอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือรวมบทความ

การอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์รวมบทความหรือผลงานของผู้เขียนหลายคนและมีผู้รับผิดชอบในการรวบรวม หรือทำหน้าที่บรรณาธิการ ให้ระบุเฉพาะนามผู้เขียนบทความ ในกรณีที่ไม่มีปรากฏนามผู้เขียนบทความ ให้ใช้วิธีการอ้างอิงตามแบบเดียวกับการอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

14) การอ้างอิงเอกสารพิเศษหรือสื่อลักษณะอื่น

การอ้างอิงเอกสารพิเศษ เช่น ดั้งฉบับตัวเขียน รายการวิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริปส์ เทป แผนที่ เป็นต้น ให้ระบุลักษณะของเอกสารพิเศษหรือสื่ออื่นๆ

1. ดั้งฉบับตัวเขียน คัมภีร์โบราณ

(London, British Library, Arundel MSS; 285, fol. 165b)

(“การเกิด.” สมุดไทยขาว อักษรไทยเส้นดินสอดำ, 1: 55)

(“ที่มณิกายมหาคคปาลี.” ฉบับล่องชาด, ผูก 11)

(“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112.” หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. น. 1-3. เลขที่ 3, 10, 11.)

2. รายการวิทยุโทรทัศน์

(กรมประชาสัมพันธ์, รายการโทรทัศน์ ชุด “มรดกไทย”)

3. สไลด์ फिल्मสตริปส์

(กรมส่งเสริมการเกษตร, สไลด์)

4. เทป

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, เทปตลับ)

เอกสารพิเศษเหล่านี้ ถ้าในการอ้างอิงหัวข้อใดก็ตามที่มีนามซ้ำกัน ให้ใช้อักษร ก ข ค ง หรือ a b c d กำกับไว้หลังชื่อเช่นกัน เช่น

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นรง: 42-43)

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ข. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นรง: 24-44)

15) การอ้างการสื่อสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคล อาจเป็นจดหมาย บันทึก การสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ ให้ระบุชื่อที่ผู้เขียนสื่อสารด้วย พร้อมวันที่ถ้าทำได้ เช่น

P.K. Nought (personal communication, April 10, 1983) mentioned...

(Wichai Sangsakda, **interview**, January 8, 1992)

(เสนอ อินทรสุขศรี, **จดหมาย**, 10 มกราคม 2530)

(กระมล ทองธรรมชาติ, **สัมภาษณ์**, 5 กันยายน 2529)

การอ้างอิงแบบตัวเลข

การอ้างอิงแบบตัวเลขเป็นการระบุแหล่งที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาโครงการงาน เป็นหมายเลขเรียงลำดับกันไปต่อเนื่องกันโดยตลอดทุกบท โดยใช้วิธีการดังนี้

- 1) ใส่ตัวเลขกำกับไว้ในวงเล็บ () ท้ายข้อความหรือชื่อบุคคลที่อ้างอิงโดยให้ตัวเลขอยู่ในระดับบรรทัดเดียวกันกับเนื้อหา ในลักษณะที่เด่นชัดต่างจากการใช้ตัวเลขในความมุ่งหมายอื่น เช่น พิมพ์ตัวหนา หรือ ตัวเอน เป็นต้น
- 2) ให้ใส่ตัวเลขอ้างอิงเรียงลำดับตั้งแต่เลข 1 เป็นต้นไปจนจบเล่ม
- 3) ในกรณีที่มีการอ้างอิงซ้ำให้ใช้ตัวเลขเดิมที่เคยใช้อ้างมาก่อนแล้ว
- 4) แหล่งที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดนั้น จะไปปรากฏอยู่ใน รายการอ้างอิง (References) ท้ายเล่ม โดยการเรียงลำดับตามหมายเลข
- 5) ในกรณีที่มีการอิงแบบเสริมความ ให้ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การอ้างอิงในเชิงอรรถเสริมความ” หน้า 28

การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ

การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ เป็นการระบุเอกสารและแหล่งที่ใช้อ้างอิง ในการเรียบเรียงโครงการงานไว้ท้ายหน้าแต่ละหน้า ซึ่งมีรูปแบบการเขียนอ้างอิงแตกต่างกันตามประเภทของเอกสารหรือแหล่งที่ใช้อ้างอิง

1) วิธีการเขียนเชิงอรรถอ้างอิง

การอ้างอิง แบบเชิงอรรถ ต่างจากการอ้างอิง แบบนาม-ปี หรือ แบบตัวเลข คือ ต้องระบุลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเอกสารที่อ้างอย่างละเอียด นอกจากนี้ การระบุแหล่งหรือเอกสารที่ใช้ในการอ้างอิงยังมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามประเภทของเอกสารที่ถูกอ้างอีกด้วย เช่น หนังสือ บทความในหนังสือ บทความในวารสาร บทความในหนังสือพิมพ์ โครงการ เอกสารไม่ตีพิมพ์และการสัมภาษณ์ เป็นต้น ดังนั้นการอ้างอิงแบบเชิงอรรถจึงยุ่งยากซับซ้อนกว่าการอ้างอิงแบบนาม-ปี หรือแบบตัวเลข ในการเขียนเชิงอรรถแบบนี้ ให้ เขียนหมายเลขกำกับในเนื้อความ ณ ตำแหน่งที่ต้องการอ้างอิง แล้วจึงเขียนเชิงอรรถอ้างอิงท้ายหน้าโดยให้หมายเลขกำกับตรงกับในเนื้อความ

รายละเอียดของการเขียนเชิงอรรถอ้างอิงเอกสารแต่ละประเภทมีดังนี้

1.1 หนังสือ

ผู้แต่ง, \ ชื่อหนังสือ, ครั้งที่พิมพ์ (สถานที่พิมพ์ : \ สำนักพิมพ์, ปีพิมพ์), \ หน้า....

*** (เครื่องหมาย \ แต่ละขีดหมายถึงให้เว้นระยะพิมพ์ 1 ตัวอักษร) ***

การอ้างอิงหนังสือ ข้อความสำคัญที่ต้องระบุ ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ เลขหน้า

1) ผู้แต่ง

- ให้ระบุชื่อและนามสกุลตามลำดับ ทั้งชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ
- ผู้แต่งที่มีราชทินนาม ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์ ให้ใส่ไว้หน้าชื่อ

- หลังชื่อผู้แต่งใส่เครื่องหมาย **จุลภาค (,)**
- คุรยละเอียดการระบุนามผู้แต่งเพิ่มเติมได้ในการอ้างอิงแบบนาม-ปี

2) ชื่อหนังสือ

- ให้ระบุต่อจากผู้แต่ง ถ้าไม่มีผู้แต่งให้ระบุชื่อหนังสือได้เลย
- ในภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นที่มีการใช้ตัวอักษรตัวใหญ่-ตัวเล็กคล้ายภาษาอังกฤษ ให้เขียนตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องและชื่อเรื่องรอง [ถ้ามี ซึ่งมักจะเขียนตามหลังเครื่องหมายมหัพภาค (:)] ตลอดจนชื่อเฉพาะ **ชื่อเรื่องควรมิพิมพ์ ตัวหนา ตัวเอน หรือ ชิดเส้นได้**
 - หลังชื่อเรื่อง ถ้าตามมาด้วยสถานที่พิมพ์ ไม่ต้องใส่เครื่องหมายใดๆ กัน แต่ถ้าตามมาด้วยครั้งที่พิมพ์ ให้ใส่เครื่องหมาย **จุลภาค (,)**

ตัวอย่าง 11

⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร...

⁶ Carter V. Good and Douglas E. Scated, Methods of research: educational psychological sociological...

3) สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์

- ให้ระบุต่อจากชื่อเรื่อง หรือครั้งที่พิมพ์ โดยใส่ในวงเล็บ ()
 - เครื่องหมายที่ใช้ หลังสถานที่พิมพ์ใช้เครื่องหมายมหัพภาค (:)
- หลังสำนักพิมพ์ใช้เครื่องหมาย **จุลภาค (,)** หลังปีพิมพ์ ให้ใส่เครื่องหมาย **จุลภาค (,)**

4) เลขหน้า

- ถ้าเรื่องที่อ้างเป็นภาษาไทย ให้ใช้คำว่า “หน้า” และระบุเลขหน้า ตามหลังเลขหน้าให้ใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.)
- ถ้าเรื่องที่อ้างเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ใช้ตัว **p.** (กรณีอ้างหน้าเดียว) หรือ **pp.** (กรณีอ้างหลายหน้า) และระบุเลขหน้า หลังเลขหน้าให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) (ดูตัวอย่าง 12, 13)

ตัวอย่าง 12

⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร (พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2465), หน้า 49.

⁶ Charter V. Good and Douglas E. Scated, Methods of research: educational psychological sociological (New York: Appleton-Century-Crofts, 1959c), p. 29.

ตัวอย่าง 13 (การเขียนเชิงอรรถอ้างอิงเอกสารประเภทหนังสือ)

เรื่องท้าวสุ่งหรือเจียง เป็นเรื่องยาวมาก มีโคลงทั้งสิ้น 5,000 บท เป็นหนังสือชนิดที่เรียกว่า มหาภาพยวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์จะต้องศึกษา¹

ในการประชุมนานาชาติเรื่องไทยศึกษา นักวิชาการชาวเยอรมัน เคลาส์ โรเซนแบร์ก (Klaus Rosenberg)² ศึกษาเรื่องราวของขุนเจืองจากตำนานพงศาวดารและวรรณกรรมร้อยกรองรวม 8 เรื่อง ได้แก่...

การเขียนยกย่องกษัตริย์ว่าเป็นเทพ หรือสืบเชื้อสายจากเทพ เป็นลักษณะการสร้างความสำเร็จให้แก่สถาบันของผู้นำ พบได้บ่อยๆ ในนิทานประเภทเทพปกรณัมของชนหลายชาติ เช่น เทพปกรณัมของเกาหลี³ เป็นต้น

¹จิตร ภูมิศักดิ์, ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาวและขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2524), หน้า 124.

²Klaus Rosenberg, “A preliminary study in the history of Khun Chuang” in Historical documents and literary evidences (International Conference on Thai Studies, Bangkok, August 1983), p. 93.

³Chun Shin-Yong, editor, Korean folk tales (Seoul: International Cultural Foundation, 1973), pp. 61-65.

หนังสือที่มีผู้แต่ง 2 คน และมากกว่า 2 คน

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น แต่จะแตกต่างกันไปเพียงวิธีการระบุชื่อผู้แต่ง เช่น

Harold Burrell-Meyer and Edward C. Cole, Theatres and auditoriums, 2nd ed. with new supplement (New York: Robert E. Krieger, 1975), p. 92.

สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช, หลักประกันวินาศภัย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 48.

หนังสือที่มีผู้แปล

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น โดยระบุชื่อผู้แต่งก่อน ส่วนชื่อผู้แปลจะตามหลังชื่อเรื่องที่แปล เช่น

จอร์จ แนช, แดน วอลดอร์ฟ, และโรเบิร์ต อี.ไพร์ส, มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง, แปลโดย อัสพร ทรายอัน และคนอื่น ๆ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518), หน้า 19.

Michel Foucault, The archaeology of knowledge, trans. A. M. Sheridan Smith (London: Tavistock Publications, 1972), p.68.

หนังสือที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

ให้ลงชื่อเรื่องได้เลย โดยใช้หลักเกณฑ์ข้างต้นเช่นกัน เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกา ประจำปีพุทธศักราช 2526 (กรุงเทพมหานคร: เนติบัณฑิตยสภา, 2527), หน้า 1359.

การอ้างอิงเอกสารที่ปรากฏในเอกสารอื่น

ให้ใช้หลักเกณฑ์ข้างต้น โดยลงรายการดังตัวอย่างต่อไปนี้

สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ, ตำนานหอพระสมุด หอพระมณฑิยธรรม หอวิชาญาณ หอพุทธศาสน-สัคคะ และหอสมุดสำหรับพระนคร (พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2459), หน้า 110, อ้างถึงใน แม่น้ำมาสขวลิต, ประวัติหอสมุดแห่งชาติ (พระนคร: กรมศิลปากร, 2509), หน้า 38.

1.2 วารสาร

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” ชื่อวารสาร, ตัวเลขปีที่หรือเล่มที่, ฉบับที่ (เดือน \ ปีพิมพ์) : เลขหน้า.

การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงวารสาร ข้อความสำคัญที่ระบุได้แก่ **ชื่อผู้แต่ง** **ชื่อบทความ** **ชื่อวารสาร** **ปีที่หรือเล่มที่** **เดือนปีพิมพ์** **เลขหน้า**

- 1) **ผู้แต่ง**
 - ใช้หลักเดียวกับผู้แต่งหนังสือ
 - ถ้าไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้ระบุชื่อบทความได้ทันที
- 2) **ชื่อบทความ**
 - ชื่อบทความอยู่ในเครื่องหมาย “...” โดยไม่ขีดเส้นใต้ หลังชื่อบทความใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)
- 3) **ชื่อวารสาร**
 - ชื่อวารสารควรใช้ตัวหนา หรือตัวเอนหรือขีดเส้นใต้
 - ใช้ตามที่ปรากฏบนหน้าปกของวารสาร
 - หลังชื่อวารสารไม่มีเครื่องหมายใดๆ
- 4) **ปีที่ หรือเล่มที่ (volume)**
 - วารสารที่มีทั้ง **ปีที่** หรือ **เล่มที่ (volume)** และ **ฉบับที่ (number)** ให้ระบุเฉพาะ **ตัวเลข** ของปีที่ หรือเล่มที่ และตัวเลข ฉบับที่ เท่านั้น **ไม่ต้องพิมพ์คำว่า ปีที่, เล่มที่ และ ฉบับที่** กรณีที่แต่ละฉบับมีการขึ้นเลขหน้าใหม่ ให้ระบุฉบับที่ด้วย
 - วารสารที่ไม่มีปีที่ หรือเล่มที่ มีแต่ฉบับที่ ให้ใช้ **ฉบับที่** หรือ **No.** เช่น ฉบับที่ 2 หรือ No. 2
- 5) **เดือน ปี**
 - ให้ใช้ตามที่ปรากฏในวารสาร
 - ชื่อเดือนให้สะกดเต็ม ตามด้วยปี โดยใส่ใน วงเล็บ ()
 - หลังเดือน ปี ให้ใส่เครื่องหมาย **มหัพภาคคู่ (:)**
- 6) **เลขหน้า**
 - ระบุเลขหน้าที่บทความนั้นตีพิมพ์ ว่าเริ่มจากหน้าใดถึงหน้าใด โดย ไม่มีคำว่า หน้า
 - ถ้าบทความพิมพ์ต่อในหน้าอื่นของวารสารฉบับเดียวกัน ระบุเลขหน้าที่ปรากฏทั้งหมด โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น
 - หลังเลขหน้า ให้ใส่เครื่องหมาย **มหัพภาคคู่ (.)**

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความวารสาร

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และทวิ สวนมาลี, “ความสามารถในด้านการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาลนครกรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร,” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519): 239.

“พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518,” ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 120.

ศรีศักร วัลลิโภดม, “ข้าวกับการพัฒนาของรัฐในประเทศไทย,” ศิลปวัฒนธรรม 6 (พฤษภาคม 2528): 120-121.

Thanat Khoman, “The consequence for Southeast Asia of events in Indo-China,” Journal of Social Sciences 13 (January 1976): 19.

Herbert McClosky, "Political participation," International Encyclopedia of the Social Sciences 12 (1968): 252-265.

Cooray, V., "Horizontal fields generated by return strokes," Radio Science 27, No. 4 (July-August 1992): 529-537.

American Library Association, Reference and Adult Services Division, Standards Committee, "A commitment to information services," Library Journal 101 (15 April 1976): 973.

Les Leventhal, Phillip C. Abrami, and Raymond P. Perry, "Do teacher rating forms reveal as much about students as about teacher?," Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 445.

Harold W. Stevenson et al., "Longitudinal study of individual differences in cognitive development and scholastic achievement," Journal of Educational Psychology 68 (August 1975): 389.

1.3 บทความในหนังสือ

ชื่อผู้แต่ง, \\ "ชื่อบทความ," ใน \\ ชื่อหนังสือ, \\ ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ(ถ้ามี) (สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, \\ ปีพิมพ์), \\ หน้า....

ข้อความสำคัญที่ควรระบุในการอ้างอิง หนังสือรวมบทความที่มีผู้แต่งหลายคน และมีผู้รับผิดชอบในการรวบรวม หรือเป็น บรรณาธิการ ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อหนังสือ ชื่อบรรณาธิการ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ เลขหน้า

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความในหนังสือ

โสภณ รัตนากร, "หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516," ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัย และข้อสังเกต (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติธรรม, 2527), หน้า 21-22.

กอบเกียรติ สุวรรณทัต-เพ็ชร, "สังคมตะวันตกและวิวัฒนาการ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2," ใน อารยธรรมตะวันตก, กอบเกียรติ สุวรรณทัต-เพ็ชร, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คัมภีร์, 2519), หน้า 335.

John Tebbel, "The role of technology in the future of libraries," in The Metropolitan library, eds. Ralph W. Conant and Kathleen Molz (Cambridge, MA: MIT Press, 1972), pp. 255-256.

Carl Weinberg and Philip Reidford, "Humanistic educational psychology," in Humanistic foundations of education, ed. Carl Weinberg (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1972), p. 105.

1.4 บทความในหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง, \\ "ชื่อบทความ," \\ ชื่อหนังสือพิมพ์(วัน เดือน ปีพิมพ์) : เลขหน้า.

ลักษณะการเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความหนังสือพิมพ์ คล้ายกับการเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความวารสาร ต่างกันตรงที่การอ้างอิงบทความในหนังสือพิมพ์ไม่มีการระบุปีที่หรือเล่มที่แต่ระบุวันที่ของหนังสือพิมพ์ที่ใช้อ้างอิงเพิ่มเติม

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความในหนังสือพิมพ์

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, “ข้าวไกลนา,” สยามรัฐ (12 มกราคม 2527): 3.

“Behind that Nobel Prize,” Nation Review (12 December 1976): 6.

Eric Savareid, “What’s right with sight and sound journalism,” Saturday Review (2 October 1976): 20.

1.5 สารานุกรม

ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อบทความ,” ชื่อสารานุกรม ปีที่หรือเล่มที่ \ (เดือน \ ปีพิมพ์) : เลขหน้า.

การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความสารานุกรม มีลักษณะคล้ายกับการเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงบทความวารสาร โดยข้อความสำคัญที่ระบุได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อสารานุกรม เล่มที่ ปีพิมพ์ เลขหน้า

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงสารานุกรม

เจริญ อินทรเกษตร, “ฐานันดร,” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6914.

Eileen M. Trauth, “Information resource management,” Encyclopaedia of Library and Information Science 43 (1988): 93-112.

Robert K. Lane and Daniel A. Livingstone, “Lakes and lake systems,” Encyclopaedia Britannica (Macropaedia) 10 (1974): 613.

1.6 โครงการงาน

ชื่อผู้เขียนโครงการงาน, “ชื่อโครงการงาน,” (ระดับปริญญา \ สาขาวิชา หรือภาควิชา \ คณะ \ มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา), \ หน้า (ถ้ามี).

การอ้างอิงโครงการงาน ให้ระบุ ชื่อผู้เขียนโครงการงาน ชื่อโครงการงาน ระดับปริญญา ชื่อภาควิชาหรือสาขาวิชา คณะ ชื่อมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา เลขหน้า

ผู้เขียนโครงการงาน

- ใช้หลักเดียวกับผู้แต่ง

ชื่อโครงการงาน

- ใช้หลักเดียวกับชื่อบทความในวารสาร

ระดับปริญญา

- ใช้คำว่า โครงการงานปริญญามหาบัณฑิต หรือ Master’s thesis สำหรับโครงการงานระดับปริญญาโท และใช้คำว่า โครงการงานปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต หรือ Doctoral dissertation สำหรับโครงการงานระดับปริญญาเอก โดยเขียนไว้ในวงเล็บ ()

ชื่อภาควิชาหรือสาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย

- หลังข้อความนี้ ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)

ปีพิมพ์

- ใช้ตามที่ปรากฏบนหน้าปกของโครงการ
- หลังข้อความนี้ ปิดวงเล็บ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงโครงการ

จิตรลดา ดิษยนันท์, “กลยุทธ์ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ของบริษัทกันตนาวิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด,” (โครงการปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 99.

Napaporn Kaewnimitchai, “An analysis of college student culture in Thai Higher Education Institutions,” (Doctoral dissertation, Graduate School, Chulalongkorn University, 1996), p. 209.

1.7 เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ และเอกสารอื่นๆ

- วิธีการอ้างอิง ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับหนังสือ
- ชื่อเรื่องให้พิมพ์อยู่ในเครื่องหมาย “.....”
- ท้ายสุดให้วงเล็บคำว่า (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงเอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ และเอกสารอื่นๆ

นิคม จันทร์วิฑูร, “การกระจายรายได้และแรงงาน,” เอกสารในการสัมมนาเรื่อง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในรอบปี 2519 และแนวโน้มในอนาคตปี 2520 เสนอที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 24 กุมภาพันธ์ 2520. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

สัจด์ เปล่งวาณิช, “เรื่องกิจการสาธารณสุขที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงริเริ่ม หรือปรับปรุงให้ก้าวหน้า,” บรรยาย ณ พระที่นั่งสี่วิมลจินดาในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 29 กรกฎาคม 2505. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์, “คำวินิจฉัยที่ 20/2528 เรื่อง นายวิษณุ หงส์พงศ์ กับพวกร้องทุกข์ให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุข,” 6 กันยายน 2528.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “มติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0404/ว. 50 เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยกรณีทุจริตในการสอบ,” 12 เมษายน 2511.

คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ), “บันทึกการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ..., ครั้งที่ 5/2521,” 2 สิงหาคม 2521

กรมสรรพากร, “หนังสือที่ กค. 0802/10123,” 22 สิงหาคม 2528.

“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112,” หอจดหมายเหตุแห่งชาติ, น.1.3 เลขที่ 3,10, 11.

Suthilak Ambhanwong, "Present scene in library education in universities, Thailand," Paper presented at the 1st Conference on Asian Cooperation, Taipei, Taiwan, 19-22 August 1974.

1.8 การสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ \ \ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์, \ \ ตำแหน่ง (ถ้ามี), \ \ วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ .

การอ้างอิงการสัมภาษณ์ ให้ระบุว่า สัมภาษณ์ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง (ถ้ามี) วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์

ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับผู้แต่ง โดยระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ครั้งละ 1 คน ถ้าสัมภาษณ์หลายคนในหน่วยงานเดียวกันพร้อมกัน ให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ทีละคน ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์เท่าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สัมภาษณ์ (ถ้ามี)

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมอ้างอิงการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ เทียนฉาย กิระนันท์, อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2 มิถุนายน 2539.

Interview with Vishidh Prachuabmoh, Director, Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 25 February 1977.

2) การเขียนเชิงบรรณานุกรมเมื่ออ้างเอกสารซ้ำ

ในการเขียนเชิงบรรณานุกรมของเอกสารที่อ้างถึงเป็นครั้งแรกให้ลงรายการอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้ามีการอ้างเอกสารเรื่องนั้นซ้ำอีก ให้ใช้วิธีเขียนดังนี้

การอ้างเอกสารเรื่องนั้นซ้ำโดยไม่มีเอกสารอื่นมาก่อน ถ้าเป็นเอกสารภาษาไทยให้ใช้ว่า เรื่องเดียวกัน ถ้าเป็นเอกสารภาษาต่างประเทศให้ใช้ว่า **Ibid.** แต่ถ้าเอกสารเรื่องเดียวกันนั้นมาจากหน้าที่อ้างถึงต่างหน้ากัน ให้ ระบุเลขหน้าไปด้วย เช่น

เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

Ibid., p. 19.

แต่ถ้ามีการอ้างเอกสารนั้นซ้ำในบทเดียวกันโดยมีเอกสารอื่นมาก่อน ให้ลงรายการย่อโดยตัดข้อความส่วนที่เป็นสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ ออกได้

ตัวอย่าง การเขียนเชิงบรรณานุกรมเมื่ออ้างเอกสารซ้ำ

¹จจร สุขพานิช, ฐานันดรไพร่ (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 2.

²เจริญ อินทรเกษตร, "ฐานันดร," สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6914.

³จจร สุขพานิช, ฐานันดรไพร่, หน้า 13.

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

⁵เจริญ อินทรเกษม, “ฐานันดร,” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 11: 6914.

¹William A. Katz, Introduction to reference work, 2nd ed. (New York: McGraw-Hill, 1974), 1: 13.

²Ibid., p. 21.

³Karl W. Deutsch, Nationalism and social communication: An Inquiry into the foundation of nationality, 2nd ed. (Cambridge, MA: MIT Press, 1967), p. 6.

⁴Katz, Introduction to reference work, 2: 217.

⁵Ibid., p. 232.

⁶Rutherford D. Rogers and David C. Weber, University library administration, (New York: H. W. Wilson, 1971), pp. 3.8-3.9.

3) การพิมพ์เชิงบรรณอ้างอิง

การใส่หมายเลขกำกับเชิงบรรณอ้างอิงให้ใช้เลขอารบิก หรือตัวเลขไทย อย่างใดอย่างหนึ่งตลอดทั้งโครงการพิมพ์เฉพาะตัวเลขยกยออยู่เหนือแนวบรรทัดเล็กน้อย ไม่ต้องมีเครื่องหมายวงเล็บใดๆ เริ่มด้วยหมายเลข 1 ไปจนจบบท

ข้อความของเชิงบรรณทุกข้อต้องจบลงในหน้าเดียวกัน ครอบคลุมจำนวนหมายเลขที่อ้างอยู่ในแต่ละหน้า ยกเว้นถ้าเชิงบรรณข้อใดยาวมาก และไม่มีเชิงบรรณข้ออื่นตามมาในหน้าเดียวกัน ให้พิมพ์ต่อในหน้าถัดไปได้ การพิมพ์เชิงบรรณอ้างอิงให้พิมพ์ไว้ส่วนล่างของแต่ละหน้าที่อ้างถึง และให้แยกจากเนื้อเรื่องโดยขีดเส้นคั่นขวางจากแนวพิมพ์ด้านซ้ายของกระดาษ ยาวประมาณ 5 ซม. และพิมพ์เชิงบรรณได้เส้นนี้ ห่างเส้นประมาณ 1.5 ซม.

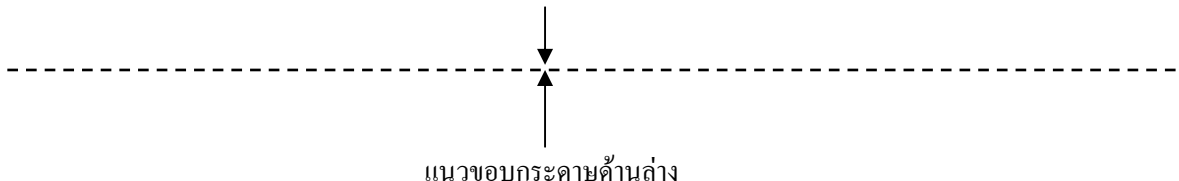
การพิมพ์เชิงบรรณ บรรทัดแรกให้ย่อหน้าตรงกับกึ่งย่อหน้าของเนื้อหาโครงการ ถ้าเชิงบรรณมีเกินกว่า 1 บรรทัด บรรทัดต่อมาให้พิมพ์ตรงแนวพิมพ์ด้านซ้ายทุกบรรทัดจนจบรายการ โดยให้บรรทัดสุดท้ายของข้อความในเชิงบรรณอยู่ห่างจากขอบกระดาษด้านล่าง ประมาณ 2.5 ซม.

ตัวอย่าง

กระบวนการประเมินความต้องการเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้งานบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ เป็นที่ยอมรับของครู อาจารย์ นักเรียน และชุมชน สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานมองเห็น¹

¹สุรพันธ์ ชันต์ทอง, การบริหารโรงเรียน: นวัตกรรม เทคนิค ประสบการณ์ (กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2533), หน้า 133.

ระยะห่างจากขอบกระดาษประมาณ 2.5 ซม.

4) การอ้างอิงในเชิงบรรณานุกรม

ในกรณีที่ผู้เขียนประสงค์จะอธิบายหรือขยายความหรือให้ความหมายของศัพท์เฉพาะที่คิดว่าผู้อ่านไม่ทราบ หรืออธิบายความหมายในเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น เรียกว่า การอ้างอิงในเชิงบรรณานุกรม (content footnotes) โดยให้แยกส่วนที่เสริมความนั้นออกมาต่างหาก พิมพ์ไว้ที่ส่วนล่างของแต่ละหน้าที่อ้างอิงในทำนองเดียวกันกับการพิมพ์เชิงบรรณานุกรม ถ้าคำอธิบายหรือขยายความที่ปรากฏในเชิงบรรณานุกรมนั้น ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้เขียน เขียนขึ้นเอง แต่มีแหล่งที่มาที่สามารถอ้างอิงได้เช่นเดียวกับเชิงบรรณานุกรม ให้ลงรายการอ้างอิงไว้ด้วยตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้วแต่กรณี โดยพิมพ์ไว้ในวงเล็บต่อท้ายข้อความเชิงบรรณานุกรม (ดูตัวอย่างด้านล่าง)

สัญลักษณ์ที่กำกับเชิงบรรณานุกรมอาจใช้เครื่องหมาย ดอกจัน (*) หรือ ตัวเลข ก็ได้ ในกรณีที่ใช้เครื่องหมายดอกจัน มีแนวทางว่าให้ใช้เครื่องหมายดอกจันในแต่ละหน้าไม่เกินจำนวน 3 ดอกจัน (***) หากในหน้าเดียวกันจำเป็นต้องมีเชิงบรรณานุกรมเป็นลำดับที่ 4 และลำดับที่ 5 ให้ใช้เครื่องหมายกริช [dagger (†) และ double dagger (‡)] กำกับตามลำดับ

เพื่อความสะดวกแก่การอ่านและทำความเข้าใจได้ง่าย ส่วนเสริมความนี้ให้เขียนไว้จนจบส่วนเสริมความในหน้าเดียวกันกับคำหรือข้อความที่ต้องการขยายความเพิ่มเติม

หมายเหตุ เชิงบรรณานุกรม ใช้ในการอ้างอิงได้ทั้ง การอ้างอิงแบบนามปี การอ้างอิงแบบตัวเลข และการอ้างอิงแบบเชิงบรรณานุกรม ถ้าใช้กับการอ้างอิงแบบตัวเลข และการอ้างอิงแบบเชิงบรรณานุกรม ควรใช้เครื่องหมายดอกจัน เป็นสัญลักษณ์กำกับเชิงบรรณานุกรม เพื่อให้แตกต่างกับตัวเลขที่ใช้ในการอ้างอิงแบบตัวเลขและการอ้างอิงแบบเชิงบรรณานุกรม

ตัวอย่าง

3. การแสดงลีลา*และท่วงทำนองเขียน

* ลีลาเป็นคำมาจากภาษาบาลี แปลว่า การเอียงกราย ลีลาแห่งกระบวนความร้อยแก้วนั้น ได้แก่ การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้แสดงความหมาย การนำคำที่เลือกเฟ้นนั้นมารวมเข้าเป็นประโยคและการจัดประโยคในรูปแบบต่างๆ ให้ต่อเนื่องกันเป็นข้อความ ส่วนการเลือกเฟ้นถ้อยคำ การจัดประโยคซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลนั้นเรียกว่า “ท่วงทำนองเขียน” (เปลื้อง ณ นคร 2511: 160)

ตัวอย่าง

...ในบางประเทศอาจมีข้อกำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องจดทะเบียนในวรรณกรรมนั้นด้วย**

**สำหรับประเทศไทยกฎหมายมิได้กำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องทำการจดทะเบียนลิขสิทธิ์

ตัวอย่าง

...สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้จัดการประกวดหนังสือชนิดต่างๆ รวมทั้งหนังสือสำหรับเด็กด้วย และมีการประกาศรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติซึ่งได้จัดขึ้นทุกๆ ปี ***

***ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ค., หน้า 132.

รายการอ้างอิง (REFERENCES)

การอ้างอิงเอกสารและแหล่งต่างๆ ในโครงการ ไม่ว่าจะใช้การอ้างอิงแบบนาม-ปี, แบบตัวเลข หรือการอ้างอิงแบบเชิงอรรถ เป็นการอ้างอิงถึงงานที่สนับสนุนเกี่ยวข้องกับโครงการ ดังนั้นเมื่อเรียบเรียงโครงการเสร็จ ให้รวบรวมรายการเอกสารและแหล่งอ้างอิงต่างๆ เหล่านั้นไว้ใน **รายการอ้างอิง (REFERENCES)** ไว้ท้ายโครงการ

ในกรณีที่ใช้ **การอ้างอิงแบบนาม-ปี** และ **แบบเชิงอรรถ** ให้นำเอกสารและแหล่งต่างๆ ที่ใช้อ้างอิง มาเรียงตามลำดับตัวอักษร(ไม่ต้องแยกประเภทของเอกสาร) โดยถือตามการจัดลำดับตัวอักษร ของพจนานุกรมล้นฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปัจจุบัน หรือ Dictionary ที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป และ จัดแยกภาษาของเอกสารที่อ้างอิง โดยเรียงลำดับภาษาไทย ขึ้นก่อน

ในกรณีที่ใช้ **การอ้างอิงแบบตัวเลข** ให้นำเอกสารต่างๆ ที่ใช้อ้างอิงมา เรียงตามลำดับตัวเลข ที่อ้างอิงไว้ท้ายโครงการ โดยไม่ต้องแยกภาษาและประเภทของเอกสาร แต่ ให้ใส่ตัวเลขกำกับรายการเอกสารที่อ้างอิงไว้ด้วย

รายการอ้างอิงมีประโยชน์ในการให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้สนใจ ได้ติดตามเอกสารและแหล่งต่างๆ ที่อ้างอิงในโครงการนั้นได้ถูกต้อง ดังนั้น รายการอ้างอิงจะต้องตรงกับรายการอ้างอิงที่ปรากฏในเล่ม ข้อมูลในรายการอ้างอิงถูกต้องและสมบูรณ์ วิธีที่จะให้แน่ใจว่าข้อมูลในรายการอ้างอิงถูกต้องและสมบูรณ์ คือ ให้ตรวจสอบรายการอ้างอิงแต่ละรายการ กับการอ้างที่ปรากฏในเล่มและเอกสารต้นฉบับ **นิสิตต้องรับผิดชอบในการหาข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกสารและแหล่งที่ใช้อ้าง**

ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึง การเขียนรายการอ้างอิง การใช้คำย่อ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเรียงลำดับรายการอ้างอิง

**เมื่อใช้วิธีการเขียนรายการอ้างอิงแบบใดแล้ว
ให้ใช้วิธีการนั้น ตลอดทั้งโครงการ**

การเขียนรายการอ้างอิง

การเขียนรายการอ้างอิงในขั้นสุดท้ายนี้ ในเนื้อความ ไม่ว่าจะผู้เขียนได้อ้างอิงเอกสารต่างๆ แบบนาม-ปี แบบตัวเลข หรือ แบบเชิงอรรถ ให้ใช้หลักเกณฑ์การเขียนรายการอ้างอิงวิธีเดียวกัน โดยตลอดตามประเภทของเอกสาร เช่น หนังสือบทความในหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม โครงการ จุลสาร เอกสารอัดสำเนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม

คู่มือนี้จะแนะนำการเขียนรายการอ้างอิงแบบต่างๆ 3 แบบตามที่กล่าวมาแล้ว เว้นแต่กรณีที่โครงการนั้นหรือส่วนหนึ่งๆ ได้เผยแพร่มาแล้ว ก็อาจจะใช้แบบการเขียนตามที่ได้เคยเผยแพร่มาแล้วได้

วิธีการเขียนรายการอ้างอิงในคู่มือนี้มีอยู่สองแบบ (ต่อไปจะเรียกว่า **แบบที่ 1** และ **แบบที่ 2** ตามลำดับ) การเขียนรายการอ้างอิง**แบบที่ 1** ปีพิมพ์อยู่ที่ท้ายรายการ ก่อนเลขหน้า(ถ้ามี) ส่วน **แบบที่ 2** นั้น จะสังเกตได้ว่า ปีพิมพ์ตามหลังชื่อผู้แต่ง สำหรับรายละเอียดการเขียนรายการอ้างอิงตามประเภทของเอกสารแต่ละแบบมีดังนี้

1. หนังสือ

แบบที่ 1	ผู้แต่ง.\ \ ชื่อหนังสือ.\ \ เล่มที่หรือจำนวนเล่ม(ถ้ามี).\ \ ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี).\ \ ชื่อชุดหนังสือและลำดับที่ (ถ้ามี).\ \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์.
แบบที่ 2	ผู้แต่ง.\ \ ปีพิมพ์. \ \ ชื่อหนังสือ.\ \ เล่มที่หรือจำนวนเล่ม (ถ้ามี).\ \ ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).\ \ ชื่อชุดหนังสือ และลำดับที่ (ถ้ามี).\ \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

สำหรับปีพิมพ์อาจให้อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () ก็ได้ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้แบบแบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ก็ได้ แต่ให้ใช้แบบเดียวกันโดยตลอด

ข้อมูลที่ต้องมี ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ ข้อมูลอื่นๆ ที่ระบุเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนของรายการอ้างอิงนั้น ได้แก่ ครั้งที่พิมพ์ ชื่อชุดหนังสือ และลำดับที่ จำนวนเล่ม และจำนวนหน้าทั้งหมด

1.1 ผู้แต่งหรือบรรณาธิการ

- ถ้าผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ ให้ลง **ชื่อสกุล** ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อต้นและชื่อกลาง (ถ้ามี)
- ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) แบ่งชื่อสกุลและอักษรย่อของชื่อต้น กับชื่อกลาง เช่น

Reynolds, F. E.

Fontana, D., Jr.

- ถ้าผู้แต่งเป็นชาวไทย ให้ลงชื่อก่อนแล้วตามด้วยนามสกุล ในกรณีที่เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ อาจใช้แนวทางเดียวกันกับผู้แต่งชาวต่างประเทศได้

- ผู้แต่งชาวไทย มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ ให้พิมพ์ชื่อ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และฐานันดรศักดิ์ หรือบรรดาศักดิ์ เช่น

ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา

วิจิตรวาทการ, หลวง

- ถ้าผู้แต่ง 2 คน หรือมากกว่า 2 คน แต่ไม่เกิน 6 คน ลงชื่อผู้แต่งทุกคน ให้ใช้คำว่า **และ** หรือ **, and** ก่อนชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย แต่ถ้ามีผู้แต่ง 6 คน หรือมากกว่านั้นขึ้นไป ให้ใช้คำว่า **และคนอื่นๆ** สำหรับภาษาไทย และให้ใช้ **et al.** หรือ **and others** สำหรับภาษาต่างประเทศ เว้นแต่สาขาวิชานั้นๆ จะนิยมให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคนหรือระบุอย่างอื่น

ตัวอย่าง

Fukutake, T., and Morioka, K.

Hanson, H., Borlaug, N. E., and Anderson, R. G.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี

สุทัศน์ บุญคง, วิมล พาณิชยการ, อรุณี จันทรสนิท, จริญญา เล็กประยูร และ วิภา เมฆวิชัย.

Stevenson, H. W., et al.

Wilson, K., and others.

วิญญู อังคณารักษ์ และคนอื่นๆ.

(อีกวิธีหนึ่งที่มีผู้เขียนใช้กัน คือกลับชื่อสกุลเฉพาะผู้แต่งคนแรก ส่วนคนที่สองเป็นต้นไป เขียนตามที่ปรากฏ เช่น **Hanson, H., N. E. Borlaug, and R. G. Anderson.**)

- ถ้าผู้แต่งเป็นสถาบัน ควรคำนึงถึงแนวทางดังต่อไปนี้ด้วย คือต้องพยายามให้ผู้อ่านไม่สับสนระหว่างสถาบันที่อ้างถึงนั้นกับสถาบันอื่นๆ ทั้งนี้ถ้าเป็นหน่วยงานรัฐบาล อย่างน้อยต้องอ้างถึง **ระดับกรม** หรือเทียบเท่าและเขียนอ้างระดับสูงมาก่อน โดยให้ **เขียนกลับคำนำหน้า** ดังนี้

มหาดไทย, กระทรวง. กรมการปกครอง.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา.

สาธารณสุข, กระทรวง. กรมควบคุมโรคติดต่อ.

การปกครอง, กรม.

ประชาสัมพันธ์, กรม.

- ถ้าไม่มีผู้แต่ง ให้เขียนชื่อเรื่องในตำแหน่งของผู้แต่ง
- ถ้าเป็นหนังสือที่มีบรรณาธิการ และผู้อ้างอิงต้องการอ้างถึงหนังสือทั้งเล่ม ให้เขียนชื่อ**บรรณาธิการแทนผู้แต่ง** และใส่คำว่า **บรรณาธิการ** สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า **ed.** หรือ **eds.** แล้วแต่กรณีสำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ เช่น **Forbes, S. M., ed.**
- ปิดท้ายชื่อผู้แต่งหรือบรรณาธิการด้วยเครื่องหมาย **มหัพภาค (.)** เช่น **ดิเรก พงศ์มพัฒน์ และจารุมา อึ้งกุล, บรรณาธิการ.**

1.2 ชื่อหนังสือ

- ชื่อหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศให้ **พิมพ์ตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรก** ของชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องรอง (ถ้ามี) ซึ่งมักพิมพ์ตามหลังเครื่องหมาย **มหัพภาคคู่ (:)** และชื่อเฉพาะ
- พิมพ์ **ตัวหนา** หรือ **ขีดเส้นใต้** หรือใช้วิธีอื่นหรือใช้ตัวอักษรพิมพ์ปกติตามความนิยมในสาขาวิชานั้นๆ ในกรณีที่เป็นหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์ อาจพิมพ์โดยไม่ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้ได้ ทั้งนี้ ต้องพิมพ์ชื่อ **พีช สัตว์** และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ที่เป็นภาษาลาติน โดยใช้ตัวเอน ตัวหนา หรือขีดเส้นใต้ อย่างใดอย่างหนึ่ง
- ลงข้อมูลที่ใช้สำหรับการสืบค้น เช่น **ครั้งที่พิมพ์ (3 rd ed.)** เล่มที่(vol.2) ตามหลังชื่อเรื่องโดยคั่นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

จบข้อความส่วนนี้ด้วยเครื่องหมาย **มหัพภาค (.)**

1.3 ในกรณีที่ชื่อหนังสือที่อ้างอิงมีหลายเล่ม หรือพิมพ์หลายครั้ง หรือเป็นชุด หรือมีลำดับที่

- ให้ลงข้อมูลที่ใช้สำหรับการสืบค้น โดยระบุไว้หลังชื่อเรื่องตามลำดับ โดยแต่ละรายการคั่นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

1.4 สถานที่พิมพ์และสำนักพิมพ์

- ให้ระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อเมือง ถ้าชื่อเมืองไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย หรืออาจทำให้สับสนกับเมืองอื่น ให้ระบุชื่อจังหวัดหรือเมืองหรือประเทศที่สำนักพิมพ์นั้นตั้งอยู่
- ถ้าในเอกสารนั้น มีชื่อสำนักพิมพ์ตั้งอยู่ในเมืองมากกว่า 1 เมือง ให้ **เลือกเมืองแรก**

- พิมพ์เฉพาะชื่อสำนักพิมพ์ ส่วนคำระบุสถานะของสำนักพิมพ์ เช่น **ห.จ.ก., บริษัท, Publishers, Co., Ltd.** หรือ **Inc.** ให้ตัดออก สำนักพิมพ์ที่เป็นของสมาคม มหาวิทยาลัย ให้ระบุชื่อเต็ม เช่น สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, University of Tokyo Press เป็นต้น

- ถ้าไม่ปรากฏสำนักพิมพ์หรือสถานที่พิมพ์ ให้ระบุ (ม.ป.ท.) หรือ (n.p.) อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () แล้วแต่กรณี
- จบข้อความส่วนนี้ด้วยเครื่องหมาย จุดภาค (.) **ถ้าใช้แบบที่ 1** หรือด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) **ถ้าใช้แบบที่ 2**

1.5 ปีพิมพ์

- ระบุปีพิมพ์งานนั้น (สำหรับงานที่ไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ ปีพิมพ์ หมายถึงปีที่ผลิตงานนั้น)
- งานที่อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เผยแพร่ ให้ใช้คำว่า (กำลังจัดพิมพ์) หรือ (in press) แล้วแต่ภาษาของงานนั้นๆ
- ถ้าไม่ปรากฏปีพิมพ์ให้ระบุ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.) อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () แล้วแต่กรณี
- ถ้าใช้แบบที่ 2 ให้เขียนปีพิมพ์ต่อจากชื่อผู้แต่งหรือบรรณาธิการ
- จบด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิง แบบนาม-ปี และแบบเชิงอรรถ

แบบที่ 1

ภาษาไทย

จอร์จ สุขพานิช. ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. รวมบทความวิชาการด้านเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2519.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. แผนกวิชาการปกครอง. รายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาของรัฐบาลไทย. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2519.

เจ็ดชาย เหล่าห้า. สังคมวิทยาชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2519.

เดิม วิภาลย์พจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.

แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แดน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร ทรัพย์อัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2518.

ประชาสัมพันธ์, กรม. รวมบทความเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศลาว. พระนคร: กรมประชาสัมพันธ์, 2504.

ประพัฒน์ ตรีณรงค์. พระประวัติและงานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2516.

พระราชารมณี. ปรัชญาการศึกษาของไทย. พระนคร: สำนักพิมพ์เคสดีไทย, 2518.

ไพฑูริย์ มีกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา. ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2517.

วิจิตรวาทการ, หลวง. ศาสนาสาเกต เปรียบเทียบศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี, 2498-2501.

- วิชาการ, กรม. จุดประสงค์ในการสอน. พระนคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.
- วิญญู อังคนารักษ์ และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายพัฒนาการเมืองและการปกครอง
สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย, 2516.
- สมบูรณ์ ไพรินทร์. บันทึกเหตุการณ์ทางการเมืองตั้งแต่ 24 มิถุนายน 2475-25 ธันวาคม 2515. 2 เล่ม. (ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.).
- สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช. หลักการประกันวินาศภัย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

ภาษาอังกฤษ

- College bound seniors. Princeton, NJ: College Board Publications, 1979.
- Elliott, H. Public personnel administration: A value perspective. Reston, VA: Reston, 1985.
- Fontana, D., Jr. Classroom control: Understanding and building classroom behavior. London: The British
Psychological Society, 1985.
- Burris-Meyer, H., and Cole, E. C. Theatres and auditoriums. 2nd ed. with new supplement. New York:
Robert E. Krieger, 1975.
- Fletcher, R. The making of sociology: A study of sociology theory. vol. 1: Beginnings and foundations.
New York: Charles Scribner's Sons, 1971.
- Foucault, M. The archaeology of knowledge. Translated by A. M. Sheridan Smith. London:
Tavistock Publications, 1972.
- Fukutake, T., and Morioka, K., eds. Sociology and social development in Asia: Proceedings of the
symposium. Tokyo: University of Tokyo Press, 1974.
- Katz, W. A. Introduction to reference work. 2 vols. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 1974.
- Lauer, J. M., and others. Four worlds of writing. 2nd ed. New York: Harper & Row, 1985.
- Letheridge, S., and Camnon, C. R., eds. Bilingual education: Teaching English as a second language.
New York: Prager, 1980.
- Thailand. Office of the National Education Commission. A research report on higher education system: A
case study of Thailand. Bangkok: Office of the National Education Commission, 1977.

แบบที่ 2

การเขียนรายการอ้างอิง แบบที่ 2 นี้ให้ระบุ ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อผู้แต่ง
ที่สำคัญให้เลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

ภาษาไทย

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์, แผนกวิชาการปกครอง. 2518. รายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาของ
รัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. 2519. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.
- เน้ซ, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. 2518. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร
ทรัพย์อัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

ภาษาอังกฤษ

- Katz, W. A. (1974). Introduction to reference work. 2 vols. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Lauer, J. M., and others. (1985). Four worlds of writing. 2nd ed. New York: Harper & Row.
- Letheridge, S., and Common, C. R., eds. (1980). Bilingual education : Teaching English as a second language. New York: Praeger.
- Thailand. (1977). Office of the National Education Commission. A research report on higher education system: A case study of Thailand. Bangkok: Office of the National Education Commission.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิง แบบตัวเลข

(ให้ลงรายการอ้างอิงโดยเรียงตามลำดับตัวเลขที่อ้างอิงในเนื้อความ โดยไม่ต้องเรียงตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษา และประเภทของเอกสาร)

แบบที่ 1

1. ขจร สุขพานิช. ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
2. ไพฑูรย์ มีกุล. การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2517.
3. Fukutake, T., and Morioka, K., eds. Sociology and social development in Asia: Proceedings of the symposium. Tokyo: University of Tokyo Press, 1974.
4. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2519.
5. ประพัฒน์ ตรีณรงค์. พระประวัติและงานสมเด็จพระมหาพรตเจ้าราชูปถัมภ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2516.
6. Fletcher, R. The making of sociology: A study of sociology theory. vol. I: Beginnings and foundations. New York: Charles Scribner's Sons, 1971.
7. วิจิตรวาทการ, หลวง. ศาสนาสาเกตเปรียบเทียบกับศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมกถึก, 2498-2501.
8. เดิม วิภาคย์พจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.

แบบที่ 2

การเขียนรายการอ้างอิงแบบตัวเลขแบบที่ 2 ให้ระบุ **ปีพิมพ์** ตามหลังชื่อผู้แต่ง

1. ขจร สุขพานิช. (2519). ฐานันดรไพร่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
2. ไพฑูรย์ มีกุล. (2517). การปฏิรูปการปกครองมณฑลอีสาน พ.ศ. 2436-2453. เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 149. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2517.
3. Fukutake, T., and Morioka, K., eds. (1974). Sociology and social development in Asia: Proceedings of the symposium. Tokyo: University of Tokyo Press.
4. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี, บรรณาธิการ. (2519). ประวัติศาสตร์และนักประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.

5. ประพัฒน์ ตริณรงค์. (2516). พระประวัติและงานสมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยราชานุภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯธนบุรี: สำนักพิมพ์แพรววิทยา.
6. Fletcher, R. (1971). The making of sociology: A study of sociology theory. vol. I: Beginnings and foundations. New York: Charles Scribner's Sons.
7. วิจิตรวาทการ, หลวง. (2498-2501). ศาสนาสากล เปรียบเทียบศาสนา ลัทธิ และปรัชญาต่างๆ ทั่วโลก. 5 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: โรงพิมพ์ ส.ธรรมภักดี.
8. เต็ม วิภาคย์พจนกิจ. (2515). ประวัติศาสตร์อีสาน. 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

2. หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ

หนังสือพิมพ์ในโอกาสพิเศษ เช่น หนังสืองานศพ งานวันสถาปนา กฐิน หรืออื่นๆ ซึ่งถือเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญ ให้ลงรายการอ้างอิงเหมือนหนังสือธรรมดา โดยเพิ่มเติมรายละเอียดของหนังสือดังกล่าวไว้ใน วงเล็บ ()ท้ายรายการ ตัวอย่างเช่น

- จจร สุขพานิช. เมื่อเซอร์ยอนเบาริงเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี. พระนคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2497. (มหามกุฏราชวิทยาลัย พิมพ์ถวาย ม.จ. ชวัลิต เกษมสันต์ ในมงคลสมัยมีพระชนม์ 5 รอบ 12 มิถุนายน 2497).
- ครูไทย. เมื่อคอมมิวนิสต์ครองเมือง. ใน อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต. หน้า 96-148. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2520. (คณะรัฐมนตรีจัดพิมพ์ถวายพระเกียรติและสดุดีวีรกรรม).

ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงหนังสือที่พิมพ์ในโอกาสพิเศษ หนังสือแปล ยกตัวอย่างเฉพาะแบบที่ 1 เท่านั้น ส่วนแบบที่ 2 ให้ระบุปีพิมพ์ตามหลังชื่อผู้แต่ง ที่สำคัญขอให้ใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

3. หนังสือแปล

หนังสือแปล มีแบบและหลักเกณฑ์ในการบันทึกรายการอ้างอิงแต่ละแบบตามลำดับดังนี้

แบบที่ 1

ผู้แต่ง.\ \ชื่อเรื่อง.\ \แปลโดย ผู้แปล.\ \สถานที่พิมพ์:\ \สำนักพิมพ์,\ \ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง

แน้ช, จอร์จ; วอลคอร์ท, แคน; และ ไพรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร ทรียอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

Foucault, M. The archaeology of knowledge. Translated by A. M. S. Smith. London : Tavistock, 1972.

แบบที่ 2

ผู้แต่ง.\ \ปีพิมพ์.\ \ชื่อเรื่อง.\ \แปลโดย ผู้แปล.\ \สถานที่พิมพ์:\ \สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

แน้ช, จอร์จ; วอลคอร์ท, แคน; และไรซ์, โรเบิร์ต อี. 2518. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร ทรียอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.

Foucault, M. 1972. The acrchaeology of knowledge. Translated by A. M. S. Smith. London: Tavisstock.

4. บทความในหนังสือ

บทความในหนังสือในที่นี้อาจหมายถึง ข้อเขียนบทหนึ่งในหนังสือเล่มเดียวกันที่มีผู้เขียนหลายคน มีแบบและหลักเกณฑ์ในการบันทึกรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อบรรณาธิการ (ถ้ามี), \ ชื่อเรื่อง, \ เลขหน้า. \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์, \ ปีพิมพ์.

แบบที่ 2

ผู้เขียนบทความ. \ ปีพิมพ์. \ ชื่อบทความ. \ ใน \ ชื่อบรรณาธิการ(ถ้ามี), \ ชื่อเรื่อง, \ เลขหน้า. \ สถานที่พิมพ์: \ สำนักพิมพ์.

การลงรายการต่างๆ ส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ ส่วนการระบุชื่อบรรณาธิการ กับ เลขหน้า นั้นให้ทำดังนี้

- การระบุชื่อบรรณาธิการให้เขียนชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) โดยใช้ชื่อย่อ และตามด้วยชื่อสกุลตามลำดับ
- ถ้ามีบรรณาธิการตั้งแต่ 2 คน ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นแต่ละชื่อ และใช้คำว่า และ (and) ก่อนชื่อสุดท้าย
- ระบุคำว่า (บรรณาธิการ) หรือ (ed.) หรือ (eds.) ภายในวงเล็บไว้หลังชื่อ เพื่อให้รู้ว่าบุคคลนั้นเป็นบรรณาธิการ
- ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)
- ส่วนเลขหน้า หมายถึงเลขหน้าที่ปรากฏในเล่ม ให้ระบุคำว่า หน้า หรือ p.(หน้าเดียว), pp.(หลายหน้า) และตามด้วยเลขหน้า เช่น หน้า 467-468. หรือ pp. 467-468. หลังเลขหน้าใช้เครื่องหมาย มหัพภาค (.)

ตัวอย่าง แบบที่ 1

ชัยพร วิชาวุธ. การสอนในระดับอุดมศึกษา. ใน การสอนและการวัดผลการศึกษา, หน้า 1-30. พระนคร: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุมิตร คุณานุกร. การวางแผนการสอน. ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (บรรณาธิการ), คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน, หน้า 58-69. กรุงเทพมหานคร: หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

Brown, R., and Dyer, A. F. Cell division in higher plants. In F. C. Steward (ed.), Plant physiology: An advanced treatise, pp. 49-90. New York: Academic Press, 1972.

Neales, T. F.; Treharne, K. J.; and Wareing, P. F. A relationship between net photosynthesis, diffusive resistance, and carboxylating enzyme activity in bean leaves. In M. D. Hatar; C. B. Osmond; and R. O. Slayter (eds.), Photosynthesis and photorespiration, pp.89-96. New York: Wiley Interscience, 1971.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

ชัยพร วิชาวุธ. 2518. การสอนในระดับอุดมศึกษา. ใน การสอนและการวัดผลการศึกษา, หน้า 1-30. พระนคร: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Brown, R., and Dyer, A. F. 1972. Cell division in higher plants. In F. C. Steward (ed.), Plant physiology: An advance treatise, pp. 49-90. New York: Academic Press.

5. บทความในวารสาร

บทความในวารสาร มีแบบในการเขียนรายการอ้างอิง ดังนี้

แบบที่ 1

ผู้เขียนบทความ.\ \ ชื่อบทความ.\ \ ชื่อวารสาร\ ปีที่หรือเล่มที่\ (เดือน ปี): \ เลขหน้า.

แบบที่ 2

ผู้เขียนบทความ.\ \ ปีพิมพ์.\ \ ชื่อบทความ.\ \ ชื่อวารสาร\ ปีที่หรือเล่มที่:\ \ เลขหน้า.

การลงรายการชื่อผู้เขียนบทความและชื่อบทความใช้หลักเดียวกับชื่อผู้แต่งหนังสือ

ชื่อวารสาร

- ใช้ตามที่ปรากฏในหน้าปกในของวารสาร
- เขียนชื่อเต็ม โดยใช้ตัวใหญ่ตัวแรกทุกตัว หรือในกรณีใช้ชื่อย่อต้องเป็นชื่อย่อที่นักวิชาการในศาสตร์สาขานั้นยอมรับ เช่น Journal ใช้ตัวย่อ J
- ชื่อวารสารใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้
- หลังชื่อวารสารไม่มีเครื่องหมายใดๆ ยกเว้นชื่อวารสารที่เป็นคำย่อ เช่น J. Arizona Acad. Sci.

ปีที่ หรือเล่มที่ (volume)

- วารสารที่มีทั้ง ปีที่ หรือ เล่มที่ (volume) และ ฉบับที่(number) ให้ระบุให้ครบถ้วน แต่ระบุเฉพาะตัวเลขเท่านั้น ไม่ต้องพิมพ์คำว่า ปีที่ ,เล่มที่ หรือ ฉบับที่
- วารสารที่ไม่มีปีที่หรือเล่มที่ มีแต่ฉบับที่ ให้ระบุเฉพาะตัวเลขฉบับที่

เดือน ปี

เมื่อใช้แบบที่ 1

- ให้ใช้ตามที่ปรากฏในวารสาร
- ชื่อเดือนให้สะกดเต็ม ตามด้วย ปี โดยใส่ในวงเล็บ
- หลังเดือนปี ให้ใช้เครื่องหมาย มหัพภาค (:)

เมื่อใช้แบบที่ 2

- ระบุเฉพาะปีพิมพ์ตามหลังชื่อผู้เขียนบทความ จะใส่ในวงเล็บหรือไม่ก็ได้ (แต่ให้ทำเป็นแบบเดียวกันตลอด)
 - หลังปีพิมพ์ใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.)
- ในกรณีที่เอกสารนั้นไม่มีปีที่ หรือเล่มที่ (volume) และฉบับที่ (number) แต่มีเดือน ปีพิมพ์ ให้ใช้ชื่อ เดือน ตามหลัง ปีพิมพ์

เลขหน้า

- ระบุหน้าที่บทความนั้นตีพิมพ์ว่า เริ่มจากหน้าใดถึงหน้าใด โดยไม่มีคำว่า หน้า
- ถ้าบทความพิมพ์ต่อในหน้าอื่นของวารสารฉบับเดียวกัน ระบุเลขหน้าที่ปรากฏทั้งหมด โดยใช้เครื่องหมาย จุลภาค(.) คั่น
- หลังเลขหน้า ให้ใส่เครื่องหมาย มหัพภาค (.)

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบนาม-ปี และแบบเชิงอรรถ

แบบที่ 1

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และ ทวี สวนมาลี. ความสามารถในการเงินของเทศบาลกรณีของเทศบาลนคร
กรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519)
: 231-254.

ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. การสอนแบบต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา.
วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2519): 34-49.

ธเนศ อารักษ์สุวรรณ. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของไทย. วารสารมนุษยศาสตร์
(2518): 35-40.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518. ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 1-78.

พีรสิทธิ์ กำนวนศิลป์ และ โลกิถ, โคนอนด์ โอ. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของครอบครัวและ
จำนวนบุตรในประเทศไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (กรกฎาคม 2518): 299-323.

Adler, I. A model of contact pressure in phyllotaxis, J.Theor.Biol. 45 (1987): 1-79.

Alexander, C. A city is not a tree. Architectural Forum 122 (April 1968): 58-62; (May 1965): 58-91.

Area and population of Thailand by sex, region for selected changwats. Quarterly Bulletin of Statistics
(Thailand) 27 (June 1979): 7.

Elmore, C. D.; Hesketh, J. D.; and Muramoto, H. A survey of rates of leaf growth, leaf aging and leaf
photosynthetic rate among and within species. J. Arizona Acad. Sci. 4 (1967): 215-219.

Jaccard, J.; Knox, R.; and Brinberg, D. Prediction of behavior from beliefs: An extension and test of a
subjective probability model. Journal of Personality and Social Psychology 37 (July 1979): 1239-
1248.

Stevenson, H. W., et al. Longitudinal study of individual differences in cognitive development and
scholastic achievement. Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 377-400.

Thanat Khoman. The Consequences for Southeast Asia of events in Indo-China. Journal of Social Sciences
13 (January 1976): 16-25.

Wilson, K., and others. Rights and responsibilities in interlibrary cooperative ventures. Southeastern
Librarian 30 (Spring 1980): 22-28.

แบบที่ 2

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และทวี สวนมาลี. 2519. ความสามารถในการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาล
นครกรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน):
231-254.

ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2519. การสอนแบบต่างๆ ใน
ระดับอุดมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน): 34-39.

Adler, I. 1987. A model of contact pressure in phyllotaxis. J. Theor. Biol. 45: 1-79.

Alexander, C. 1965. A city is not a tree. Architectural Forum 122: 58-62.

Area and population of Thailand by sex, region for selected Changwats. 1979. Quarterly Bulletin of Statistics (Thailand) 27: 7.

Gardner, H. 1981, December. Do babies sing a universal song. Psychology Today : 70-76.

Wilson, K., and others. 1980. Rights and responsibilities in interlibrary cooperative ventures. Southeastern Librarian 30: 22-28.

ตัวอย่าง การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบตัวเลข

แบบที่ 1

1. พีรสิทธิ์ คำวนศิลป์ และ โดกลี, โดนอนด์ โอ. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของครอบครัวและจำนวนบุตรในประเทศไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (กรกฎาคม 2519): 299-323.
2. จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และ ทวี สวมมาลี. ความสามารถในการเงินของเทศบาล: กรณีของเทศบาลนครกรุงเทพก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นกรุงเทพมหานคร. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 16 (เมษายน 2519): 231-254.
3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518. ราชกิจจานุเบกษา 92 (6 กุมภาพันธ์ 2518): 1-78.
4. Wilson, K., and others, Rights and responsibilities in interlibrary cooperative ventures. Southeastern Librarian 30 (Spring 1980): 22-28.
5. ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ, สมคิด แก้วสนธิ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. การสอนแบบต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ 6 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2519): 34-49.
6. Area and population of Thailand by sex, region for selected changwats. Quarterly bulletin of Statistics (Thailand) 27 (June 1979): 7.
7. Stevenson, H. W., et al. Longitudinal study of individual differences in cognitive development and scholastic achievement. Journal of Educational Psychology 68 (August 1976): 377-400.
8. Jaccard, J.; Knox, R.; and Brinberg, D. Prediction of behavior from cliques : An extension and test of a subjective probability model. Journal of Personality and Social Psychology 37 (July 1979): 1239-1248.
9. ชเนศ อารณีสสุวรรณ. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย. วารสารมนุษยศาสตร์ 2 (2518): 35-40.
10. Alexander, C. A city is not a tree. Architectural Forum 122 (April 1968): 58-62; (May 1965): 58-91.
11. Thanat Khoman. The Consequences for Southeast Asia of events in Indo-China. Journal of Social Sciences 13 (January 1976): 16-25.
12. Elmore, C. D.; Hesketh, J. D.; and Muramoto, H. A survey of rates of leaf growth, leaf aging and leaf photosynthetic rate among and within species. J. Arizona Acad. Sci. 4 (1987): 1-79.
13. Adler, I. A model of contact pressure in phyllotaxis. J. Theor. Biol. 45 (1987): 1-79.

แบบที่ 2 การเขียนรายการอ้างอิงวารสารแบบตัวเลข แบบที่ 2 ให้ระบุ ปีพิมพ์ ตามหลังชื่อผู้แต่ง และ ให้ใช้แบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยตลอด

6. บทความในหนังสือพิมพ์

รายการอ้างอิงของบทความในหนังสือพิมพ์คล้ายกับรายการอ้างอิงของบทความในวารสาร ต่างกันตรงที่ไม่มี การระบุปีที่ หรือ เล่มที่ แต่ระบุวันที่ ของหนังสือพิมพ์เพิ่มเติม

แบบที่ 1

ชื่อผู้เขียนบทความ (ถ้ามี). \ ชื่อบทความ. \ ชื่อหนังสือพิมพ์ \ (วัน เดือน ปี): \ เลขหน้า.

แบบที่ 2

ชื่อผู้เขียนบทความ. \ วัน เดือน ปี. \ ชื่อบทความ. \ ชื่อหนังสือพิมพ์: \ เลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีปรากฏชื่อผู้เขียนบทความ ให้ลำดับด้วย ชื่อบทความ. วัน เดือน ปี. ชื่อหนังสือพิมพ์: เลขหน้า. วัน เดือน ปี

- ไม่ว่าจะใช้แบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทยให้ลง วัน เดือน ปี ตามลำดับ
- เมื่อใช้แบบที่ 1 ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ให้ลง วัน เดือน ปี ตามลำดับ
- เมื่อใช้แบบที่ 2 หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ให้ลง ปี, เดือน, วัน ตามลำดับ

ตัวอย่าง แบบที่ 1

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ชำวไกลนา. สยามรัฐ (12 มกราคม 2519): 3.

Behind that noble prize. Nation Review (12 December 1976): 6.

Savareia, E. What's right with sight and sound journalism. Saturday Review (2 October 1976): 18-21.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (12 มกราคม 2519). ชำวไกลนา. สยามรัฐ: 3.

Behind that noble prize. (1976, December 12). Nation Review : 6.

Savareia, E. (1976, October 2). What's right with sight and sound journalism. Saturday Review: 18-21.

7. บทความในสารานุกรม

การเขียนรายการอ้างอิงบทความในสารานุกรมคล้ายกับรายการอ้างอิงบทความในวารสาร

แบบที่ 1

ผู้เขียนบทความ. \ ชื่อบทความ. \ ชื่อสารานุกรม \ เล่มที่ \ (ปีพิมพ์): \ เลขหน้า.

แบบที่ 2

ผู้เขียนบทความ. \ ปีพิมพ์. \ ชื่อบทความ. \ ชื่อสารานุกรม \ เล่มที่: \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง แบบที่ 1

เจริญ อินทรเกษตร. ฐานันดร. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11 (2515-2516): 6912-6930.

Kaplan, L. Library cooperation in the United States. Encyclopaedia of Library and Information Science

15 (1975): 241-244.

Lane, R. K., and Livingstone, D. A. Lakes and lake system. Encyclopaedia Britannica (Macropaedia) 10 (1974): 600-616.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

เจริญ อินทรเกษตร. 2515-2516. ฐานันดร. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 11: 6912-6930.

Kaplan, L. 1975. Library cooperation in the United States. Encyclopedia of Library and Information Science 15: 241-244.

Lane, R. K., and Livingstone, D. A. 1974. Lakes and lake systems. Encyclopaedia Britannica (Macropaedia) 10: 600-616.

8. บทวิจารณ์หนังสือในวารสาร

บทวิจารณ์หนังสือในวารสาร มีแบบการเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1

ผู้เขียนบทวิจารณ์. \ \ วิจารณ์เรื่อง \ ชื่อหนังสือที่วิจารณ์. \ โดย \ ชื่อผู้แต่งหนังสือ. \ ชื่อวารสาร \ ปีที่ \ (เดือน \ ปี): \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

เกสินี หงสนันท์. วิจารณ์เรื่อง การวัดในการจัดงานบุคคล. โดย สวัสดิ์ สุคนธรังสี. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 14 (กรกฎาคม 2517): 379-381.

Millar, T. B. Review of Three and a half powers: The new balance in Asia, by H. C. Hinton. Pacific Affairs 49 (Spring 1976): 114-115.

แบบที่ 2

ผู้เขียนบทวิจารณ์. \ \ เดือน \ ปี. \ วิจารณ์เรื่อง \ ชื่อหนังสือที่วิจารณ์. \ โดย \ ชื่อผู้แต่งหนังสือ. \ ชื่อวารสาร \ ปีที่: \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

เกสินี หงสนันท์. 2517. วิจารณ์เรื่อง การวัดในการจัดงานบุคคล. โดย สวัสดิ์ สุคนธรังสี. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 14: 379-381.

Millar, T. B. 1976. Review of Three and a half powers: The new balance in Asia, by H. C. Hinton. Pacific Affairs 49: 114-115.

9. วารสารสาระสังเขป

บางครั้งการเรียบเรียงโครงการจะอ้างอิงเฉพาะสาระสังเขปที่พิมพ์ในวารสารสาระสังเขป(บทคัดย่อ) เช่น Dissertation Abstracts, Chemical Abstracts, หรือ Psychological Abstracts ฯลฯ ในกรณีเช่นนี้ให้ระบุวารสารสังเขปนั้นมาจากแหล่งใด

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Misumi, J., and Fujita, M. Effects of PM organizational development in supermarket organization. Japanese Journal of Experimental Social Psychology 21 (1982): 93-111. Psychological Abstracts 68 (1982): Abstract No. 11474.

Foster-Havercamp, M. E. An analysis of the relationship between preservice teacher training and directed teaching performance. Doctoral dissertation, University of Chicago, 1981. Dissertation Abstracts International 42 (1982): 4409 A.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

Misumi, J., and Fujita, M. (1982). Effects of PM organizational development in supermarket organization. Japanese Journal of Experimental Social Psychology 21 (1982): 93-111. Psychological Abstracts 68: Abstract No. 11474.

Foster-Havercamp, M. E. (1982). An analysis of the relationship between preservice teacher training and directed teaching performance. Doctoral dissertation, University of Chicago, 1981. Dissertation Abstracts International 42: 4409 A.

10. โครงการงาน

การเขียนรายการอ้างอิงโครงการงาน ให้ระบุชื่อผู้เขียนโครงการงาน ชื่อโครงการงาน ระดับปริญญา ชื่อสาขาหรือภาควิชา คณะ ชื่อมหาวิทยาลัย ปีพิมพ์

แบบที่ 1

ผู้เขียนโครงการงาน.\ \ ชื่อโครงการงาน.\ \ ระดับปริญญา,\ ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา \ คณะ \ ชื่อมหาวิทยาลัย.
 \ ปีพิมพ์.

แบบที่ 2

ผู้เขียนโครงการงาน.\ \ ปีพิมพ์.\ \ ชื่อโครงการงาน.\ \ ระดับปริญญา.\ \ ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา \ คณะ \
ชื่อมหาวิทยาลัย.

ชื่อผู้เขียนโครงการงาน

- ใช้หลักเดียวกับชื่อผู้แต่ง

ชื่อโครงการงาน

- ใช้หลักเดียวกับชื่อบทความในวารสาร
- ใช้ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้
- ตามหลังชื่อโครงการงานด้วยเครื่องหมาย มหัพภาค (.)

ระดับปริญญา

- ใช้คำว่า โครงการงานปริญญาโท (Master's Thesis) สำหรับโครงการงานระดับปริญญาโท และใช้คำว่า โครงการงานปริญญาเอก (Doctoral dissertation) สำหรับโครงการงานระดับปริญญาเอก
- ตามด้วยสาขาวิชาหรือภาควิชา คณะ และชื่อมหาวิทยาลัย
- หลังข้อความนี้ สำหรับ แบบที่ 1 ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) แบบที่ 2 ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

ปีพิมพ์

- ใช้ตามที่ปรากฏในหน้าปกของโครงการ
- หลังปีพิมพ์ ใส่เครื่องหมายหักภาค (.)

ตัวอย่าง แบบที่ 1

ชุติมา สัจจามันท์. การสำรวจสถานภาพการทำงานของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

Buppha Devahuti. Use of computer in serials control in Thai libraries. Master's Thesis, Department of Library Science, Graduate School, Chulalongkorn University, 1975.

ตัวอย่าง แบบที่ 2

ชุติมา สัจจามันท์. 2518. การสำรวจสถานภาพการทำงานของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Buppha Devahuti. 1975. Use of computer in serials control in Thai libraries. Master's Thesis. Department of Library Science, Graduate School, Chulalongkorn University.

11. รายงานการประชุมทางวิชาการ

รายงานการประชุมทางวิชาการที่พิมพ์เผยแพร่ในลักษณะบทความ หรือบทหนึ่งในหนังสือรวมบทความ ให้ลงรายละเอียดในลักษณะเดียวกับรายการอ้างอิงของบทความในหนังสือ โดย ชื่อของการประชุมที่เป็นภาษาตะวันตก เช่น ภาษาอังกฤษ อักษรตัวแรกของแต่ละคำให้เขียนตัวใหญ่ทุกตัว ยกเว้นคำบุพบท(preposition) คำสันธาน (conjunction) และคำนำหน้านาม (article) ไม่ต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวใหญ่ เว้นแต่คำดังกล่าวจะเป็นคำแรกของการประชุม

แบบที่ 1	ผู้เขียน. \ ชื่อบทความ. \ ชื่อรายงานการประชุม \ ปีที่ \ (เดือน \ ปี): \ เลขหน้า.
แบบที่ 2	ผู้เขียน. \ ปีพิมพ์. \ ชื่อบทความ. \ ชื่อรายงานการประชุม \ ปีที่: \ เลขหน้า.

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Thompson, D. G., and Zaerr, J. B. Induction of adventitious buds on cultured shoot tips of Douglas fir (Pseudotsuga menziesii (Mirb.) Franco). Colloque International sur la Culture "in vitro" des Essences Forestieres, IUFRO International Workshop, pp. 167-174. Fontainebleau, France, Aug. 31 to Sept. 4, 1981. France: AFOCEL, 1982.

Smith, D. R.; Aitken, J.; and Sweet, G. B. Vegetation amplification: An aid to optimizing the attainment of genetic gains from Pinus radiata. In S. L. Krugman and M. Katsuta (eds.), Proceedings Symposium on Flowering Physiology, XVII IUFRO World Congress, pp. 117-123. Japan, 1984.

Paitoon Sinlarat. Success and failure of faculty development in Thai university. In Somwang Pitiyanuwat et al. (eds.), Preparing Teachers for All the World's Children: An Era of Transformation, Proceedings of International conference, Bangkok, 1992, pp. 217-233. Bangkok: UNICEF, 1995.

วิทย์ วิศทเวทย์. จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักปรัชญา. ในรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน, หน้า 103-112. 28-29 เมษายน 2522 ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย จังหวัดปทุมธานี.

ถ้าใช้ **แบบที่ 2** ให้หน้าปีพิมพ์มาไว้หลังชื่อผู้แต่ง

ถ้ารายงานการประชุมพิมพ์สม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี ให้เขียนรายการอ้างอิงในลักษณะเดียวกับรายการอ้างอิงของบทความในวารสาร

ตัวอย่าง

Thumin, F. J.; Craddick, R. A.; and Barclay, A. G. Meaning and compatibility of a proposed corporate name and symbol. Proceedings of the 81st Annual Convention of the American Psychological Association 8 (1973): 835-836.

12. จุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์อื่นๆ

การเขียนรายการอ้างอิงใช้แบบเดียวกับหนังสือ และให้วงเล็บคำว่าอัดสำเนา หรือ (Mimeographed) , (พิมพ์ดีด) หรือ (Typewritten) , (เอกสารไม่ตีพิมพ์) หรือ (Unpublished Manuscript) แล้วแต่กรณีและแล้วแต่ภาษาของสิ่งที่อ้างอิง ว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ โดยพิมพ์อยู่ในวงเล็บไว้ท้ายสุด ของรายการอ้างอิง

ตัวอย่าง แบบที่ 1

แรงงาน, กรม. แนะแนวอาชีพบรรณารักษ์. กรุงเทพมหานคร: กรมแรงงาน, 2517. (อัดสำเนา)
 วรณี เมืองเจริญ. การให้ข้อคิดชมทางการศึกษา สำหรับผู้สอนในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. (อัดสำเนา)
 ศิลปากร, กรม. ระเบียบการเข้าคั่นคว้าเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, 2517. (อัดสำเนา)
 Economic and Social Commission for Asia and the Pacific. ESCAP trade promotion centre: What it is, what it does, 1976-1977. Bangkok: ESCAP, 1976. (Mimeographed)

ตัวอย่าง แบบที่ 2

แรงงาน, กรม. 2517. แนะแนวอาชีพบรรณารักษ์. กรุงเทพมหานคร: กรมแรงงาน. (อัดสำเนา)
 Economic and Social Commission for Asia and The Pacific. 1976. ESCAP trade promotion centre: What it is, what it does 1976-1977. Bangkok: ESCAP. (Mimeographed)

13. การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ มีแบบเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. \ ตำแหน่ง \ (ถ้ามี). \ สัมภาษณ์, \ วัน \ เดือน \ ปี.

ตัวอย่าง

แม่นมาศ ขวลิขิต. ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2519.

Ross, R. Associate Director, Cornell University Libraries. Interview, 5 May 1980.

Visidh Prachuabmoh. Director, Institute of Population Studies, Chulalongkorn University. Interview, 25 February 1977.

ถ้าเป็นการอ้างอิงการสัมภาษณ์ที่พิมพ์เผยแพร่ ให้ระบุชื่อผู้สัมภาษณ์ก่อนและไม่ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ แต่ให้ระบุวัน เดือน ปี ของเอกสารตีพิมพ์ที่ระบุการสัมภาษณ์นั้น เช่น

Newman, P. (Interview with William Epstein, editor of JEP: Human Perception and Performance). APA Monitor (January 1982): 7, 39.

ถ้าเป็น **แบบที่ 2** ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์หลังชื่อผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้สัมภาษณ์ ดังนี้

แม่นมาศ ขวลิขิต. 7 ธันวาคม 2519. ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ. สัมภาษณ์.

Ross, R. 1980, May 5. Associate Director, Cornell University Libraries. Interview.

Newman, P. 1982, January. (Interview with William Epstein, editor of JEP: Human Perception and Performance). APA Monitor: 7, 39.

14. เอกสารที่อ้างถึงในเอกสารอื่น

การอ้างเอกสารซึ่งมีผู้กล่าวไว้ในเอกสารอื่นโดยที่ผู้เขียนโครงการ **มิได้เคยอ่านหนังสือเล่มนั้น** มีแบบการเขียนรายการอ้างอิงดังนี้

แบบที่ 1 ถ้าขึ้นต้นด้วยชื่อผู้แต่ง และชื่อเรื่องเอกสารอันดับแรก ใช้ว่า “อ้างถึงใน” หรือ “cited in” หน้าชื่อผู้แต่งชื่อเรื่องเอกสารอันดับรอง

ตัวอย่าง

อนุমানราชชน, พระยา. แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา. 2479, อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์. การเสด็จไทรบุรี กลับคืน ตรังกานูและปะลิส ของไทยให้แก่อังกฤษในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. โครงการงานปริญญาโทบัณฑิต, แผนกวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.

French, L. S. “Is it really friendly?” PITT (February 1985): 19, อ้างถึงใน ศรีอร เจนประภาพงศ์. ทัศนคติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ. โครงการงานปริญญาโทบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. หน้า 44.

Wallis, Osborne A. Introduction to Microcomputers. Berkley, Calif.: Adam Osborne & Assoc., 1977, p.198. Cited in Morris M. Hyman. Automated Library Circulation System. White Plains, NY: Industry Publications, 1981.

แบบที่ 2 ให้ระบุปีพิมพ์ของเอกสารอันดับแรกตามหลังชื่อผู้เขียนเอกสารนั้น

ตัวอย่าง

อนุমানราชชน, พระยา. 2497. แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ. พระนคร. สำนักพิมพ์คลังวิทยา. อ้างถึงใน สายจิตต์ เหมินทร์. การเสด็จไทรบุรี กลับคืน ตรังกานู และปะลิสของไทยให้แก่อังกฤษในรัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. โครงการปริญญามหาบัณฑิต. แผนกวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.

Wallis, Osborne A. 1977. Introduction to Microcomputers. Berkley, Calif.: Adam Osbarne & Assoc., p. 198. Cited in Morris M. Hyman. Automated Library Circulation System. White Plains, NY: Knowledge Industry Publications, 1981.

15. เอกสารพิเศษ

การเขียนรายการอ้างอิงเอกสารพิเศษต่างๆ เช่น จดหมาย อนุทิน ต้นฉบับตัวเขียน เป็นต้น มีแบบการเขียนดังตัวอย่างต่อไปนี้

สายสนิทวงศ์, พระองค์เจ้า. ลายพระหัตถ์ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 11 พฤษภาคม ร.ศ. 125. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. ร. 5 กษ. 9 4ก/22.

Kent, A. Letter to Suzy Queiroz, 25 July 1985.

Lady Willoby. Diary, 1828-1830.

“เรื่องงบประมาณการจ่ายเงินแผ่นดิน ร.ศ. 111-112”. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. น.1.3. London. British Library. Arundel MSS. 285.

16. สื่อไม่ตีพิมพ์

การเขียนรายการอ้างอิงสื่อไม่ตีพิมพ์ เช่น โสตทัศนวัสดุประเภทสไลด์ เทปบันทึกเสียง ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เทปบันทึกภาพ แฟ้มข้อมูลและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีแบบการเขียนดังนี้

16.1 โสตทัศนวัสดุ

การเขียนรายการอ้างอิงสื่อประเภทโสตทัศนวัสดุต่างๆ ให้ระบุชื่อผู้จัดทำและวงเล็บหน้าที่ที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ให้ระบุลักษณะของโสตทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ ฟิล์ม เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง ฟิล์มสตริป ไว้ในวงเล็บ [] ท้ายชื่อเรื่อง ตามด้วยชื่อสถานที่ผลิต หน่วยงานที่เผยแพร่ (ถ้ามี) และปีที่เผยแพร่

แบบที่ 1

ชื่อผู้จัดทำ. (หน้าที่รับผิดชอบ-ถ้ามี). ชื่อเรื่อง [ลักษณะของโสตทัศนวัสดุ]. สถานที่ผลิต: หน่วยงานที่เผยแพร่, ปีที่เผยแพร่.

แบบที่ 2

ชื่อผู้จัดทำ. (หน้าที่รับผิดชอบ-ถ้ามี). ปีที่เผยแพร่. ชื่อเรื่อง [ลักษณะของโสตทัศนวัสดุ]. สถานที่ผลิต หน่วยงานที่เผยแพร่.

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Maas, J. B. (Producer), Gluck, D. H. (Director). Deeper into hypnosis [Film]. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1979.

Clark, K. B. (Speaker). Problems of freedom and behavior modification [Cassette Recording No. 7612]. Washington, DC: American Psychological Association, 1976.

- Mihalyi, Louis J. Landscape of Zambia [Slides]. Santa Barbara, Calif.: Visual Education,1975.
- An Incident in Tiananmen Square [Films.16 mm, 25 min.]. Gate of Heaven Films, San Francisco, 1990.
- Izak Perlman: In May Case Music [Videocassette]. prod. and dir. Tony De Nonno,10 min. De Nonno Pix, 1985.
- Orchids [Filmstrip]. Encyclopaedia Britannica Films,1972.
- The origins of man [Film]. Paramount Films, 1965.
- Holland, H. C. Dynamics: Some new perspectives [Phonotape]. Lecture given at University of Southern California, LA, 11 June 1973.
- พจน์ สารสิน. ความอยู่รอดของเศรษฐกิจไทย [บทวิทยุออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย]. 13 เมษายน 2520.

ส่วน **แบบที่ 2** ให้นำปีที่เผยแพร่ไว้หลังชื่อผู้จัดทำ

16.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มข้อมูลและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Electronic Document)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง สามารถสืบค้นได้ 2 ระบบ คือระบบออนไลน์ (Online) และระบบซีดีรอม (CD-ROM)

ระบบออนไลน์ เป็นระบบการสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางไกลผ่านเครือข่าย ซึ่งอาจจะสืบค้นโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การถ่ายโอนข้อมูล (FTP), ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail), การใช้เครื่องระยะไกล (Telnet) เป็นต้น

ระบบซีดีรอม เป็นระบบการสืบค้นข้อมูลจากแผ่นดิสเก็ตต์ หรือแผ่นซีดีรอม ที่บรรจุข้อมูลสำเร็จรูปไว้แล้ว สามารถสืบค้นได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ติดตั้งอยู่ ณ สถานที่บริการนั้น ๆ โดยไม่ต้องต่อเชื่อมกับโทรศัพท์รูปแบบการลงรายการอ้างอิง มีดังนี้

แบบที่ 1

ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก.\\ ชื่อเพิ่มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรม[ประเภทของสื่อ].\\ สถานที่ผลิต: ชื่อผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่,\\ ปีที่จัดทำ.\\ แหล่งที่มา: \ ชื่อของแหล่งที่มา/ชื่อแหล่งย่อย [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]

แบบที่ 2

ชื่อผู้รับผิดชอบหลัก.\\ ปีที่จัดทำ.\\ ชื่อเพิ่มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรม[ประเภทของสื่อ].\\ สถานที่ผลิต: ชื่อผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่.\\ แหล่งที่มา: \ ชื่อของแหล่งที่มา/ชื่อแหล่งย่อย [วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล]

ผู้รับผิดชอบหลัก

- ให้ระบุผู้รับผิดชอบหลักในการสร้างเพิ่มข้อมูลหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในตำแหน่งผู้แต่ง
- วิธีการเขียนชื่อใช้หลักเดียวกับการเขียนชื่อผู้แต่ง

ชื่อเพิ่มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- ระบุชื่อเพิ่มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในลักษณะเดียวกับชื่อเรื่องหนังสือ

ประเภทของสื่อ

- ให้ระบุ [ประเภทของสื่อ] อยู่ในวงเล็บเหลี่ยมต่อท้ายชื่อเพิ่มข้อมูลหรือชื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยไม่มีเครื่องหมายคั่น ตัวอย่างเช่น [Online], [Computer software] , [Computer file], [Computer program], [CD-ROM] เป็นต้น

- ถ้าเพิ่มข้อมูลไม่มีชื่อเรื่องให้เขียนคำอธิบายเนื้อหาของเพิ่มข้อมูลไว้ในวงเล็บ () รวมถึงปีที่รวบรวมข้อมูล
- จบข้อความด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

สถานที่ผลิต และชื่อผู้ผลิตหรือเผยแพร่

- ระบุสถานที่และชื่อผู้ผลิต (บุคคลหรือองค์กร) ที่บันทึกข้อมูลหรือจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ในกรณีของเพิ่มข้อมูลจากระบบข้อมูลหรือองค์กรผู้จัดทำและเผยแพร่ ซึ่งสามารถติดต่อขอสำเนาข้อมูลได้โดยวงเล็บหน้าที่ของบุคคลหรือองค์กร [ผู้ผลิต (Producer)] หรือ [ผู้เผยแพร่ (Distributor)] แล้วแต่กรณี
- ในกรณีของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อาจเพิ่มเติมรายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการสืบค้นโปรแกรมนั้น เช่น หมายเลขรายงาน หรือหมายเลขของโปรแกรม ต่อจากชื่อผู้ผลิตหรือผู้เผยแพร่

ปีที่จัดทำ

- หมายถึงปีที่เผยแพร่เพิ่มข้อมูลหรือปีที่สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แหล่งที่มา (Available from)

- เปรียบได้กับสถานที่พิมพ์และชื่อสำนักพิมพ์ ให้ระบุแหล่งที่มาหรือที่สืบค้นข้อมูลได้ ในกรณีที่ใช้อินเทอร์เน็ต ให้ระบุว่า ใช้ โปรโตคอล(Protocol) ชนิดใด เช่น FTP, GOPHER, TELNET, WWW., UseNet, WAIS, E-Mail ฯลฯ ถ้าเข้าถึงจากเว็บไซต์ ให้ระบุชื่อเว็บไซต์ต่อท้ายคำว่า แหล่งที่มา: (ภาษาอังกฤษใช้ว่า Available from :) ตัวอย่างเช่น

แหล่งที่มา : <http://www.grad.chula.ac.th>

แหล่งที่มา E-Mail: grad@chula.ac.th

Available from : <http://www.grad.chula.ac.th>

Available from E-Mail: grad@chula.ac.th

วัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูล (Access date)

- ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่เข้าถึงข้อมูลไว้ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [] ไม่ต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) ปิดท้าย

ตัวอย่าง แบบที่ 1

Miller, W.; Miller, A.; and Kline, G. The CPS 1974 American national election study

[Machinereadable data file]. Ann Arbor: University of Michigan, Center for Political Studies

(Producer). Ann Arbor: Inter-University Consortium for Political and Social Research

(Distributor),1975.

Fernandes, F. D. Theoretical prediction of interference loading on aircraft stores: Part I. Subsonic

speeds [Computer program]. Pomona, CA: General Dynamics, Electro Dynamics Division.

(National Aeronautics and Space Administration Report No. NASA CR-112065-1; Acquisition

No. LAR-11249), 1972.

Kulikowski Stan. "Readability Formula." In NL-KR (Digest vol.5,no.10) [electronic bulletin board].
Rochester, NY, 1988 [cited 31 January 1989]. Available from E-mail: nl-kr@cs.rochester.edu

- Jefferson, T. The declaration of independence [Online]. 1989. Available from: FTP: quake think.com; directory:pub/etext/1991/
- Bowers, K.L., and others. FYI on where to start – bibliography of internet working information[Online].1990. Available from E-mail: nisinfo@nis.nsf.net
- Prizker, T.J. An early fragment from central Nepal[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.ingress.com/-astanart/pritzker/pritzker.html> [1995,June 8]
- Inada, K. A Buddhist response to the nature of human rights. Journal of Buddhist Ethics[Online]. 1995. Available from: <http://www.cac.psu.edu/jbe/twocont.html>[1995, June 21]

ตัวอย่าง แบบที่ 2

- Miller, W.; Miller, A.; and Kline, G. 1975. The CPS 1974 American national election study [Machinereadable data file], Ann Arbor: University of Michigan, Center for Political Studies (Producer). Ann Arbor: Inter-University Consortium for Political and Social Research (Distributor).
- Fernandes, F. D. 1972. Theoretical prediction of interference loading on aircraft stores: Part 1. Subsonic speeds [Computer program]. Pomona, CA: General Dynamics, Elector Dynamics Division. (National Aeronautics and Space Administration Report No. NASA CR-112065-1; Acquisition No. LAR-11249.
- Bender report [Computer software]. 1993. Melbourne, FL: Psychometric Software.
- Breckler, S. J., & Pratkanis, A. R. 1985. Experiment Command Interpreter for the IBM personal computer [Computer programming language]. Baltimore: Authors.
- Miller, M. E. 1993. The Interactive Tester (Version 4.0) [Computer software]. Westminster, CA: Psytek Services.
- Kulikowski Stan. 1988. “Readability Formula.” In NL-KR (Digest vol.5, no.10) [electronic bulletin board]. Rochester, NY, [cited 31 January 1989]. Available from E-mail: nl-kr@cs.rochester.edu
- Jefferson, T. 1989. The declaration of independence [Online]. Available from: FTP: quake think.com; directory:pub/etext/1991/
- Bowers, K.L., and others. 1990. FYI on where to start – bibliography of internet working information[Online]. Available from E-mail: nisinfo@nis.nsf.net
- Prizker, T.J. An early fragment from central Nepal[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.ingress.com/-astanart/pritzker/pritzker.html>[1995,June 8]
- Inada, K. 1995. A Buddhist response to the nature of human rights. Journal of Buddhist Ethics[Online]. Available from: <http://www.cac.psu.edu/jbe/twocont.html>[1995, June 21]

16.3 บทความในสายตรง (On-line abstract)

ตัวอย่าง

- Meyer, A. S., & Bock, K. (1992). The tip-of-the –tongue phenomenon: Blocking or partial activation? [On-line]. Memory & Cognition, 20, 715-726. Abstract from: DIALOG File: Psyc. INFO Item: 80-16351

16.4 บทความวารสารในสายตรง (On-line journal article)

ตัวอย่าง

Central Vein Occlusion Study Group. (1993, October 2). Central vein occlusion study of photocoagulation: Manual of operations [675 paragraphs]. Online Journal of Current Clinical Trials [On-line serial]. Available from: Doc. No. 92

Funder, D. C. (1994, March). Judgmental process and content: Commentary on Koehler on base-rate [9 paragraphs]. Psychology [On-line serial], 5(17). Available from FTP: Hostname: Princeton. Edu Directory: pub/harnad/psychology/1994. Volume. 5 File: psychology, 94.5.17. base-rate. 12. Funder

16.5 บทความย่อในซีดีรอม (Abstract on CD-ROM)

ตัวอย่าง

Bower, D.L. (1993). Employee assistant programs supervisory referrals: Characteristics of referring and nonreferring supervisors [CD-ROM]. Abstract from: ProQuest File: Dissertation Abstracts Item: 9315947

Meyer, A. S., & Bock, K. (1992). The tip-of-the-tongue phenomenon: Blocking or partial activation? [CD-ROM]. Memory & Cognition, 20, 715-726. Abstract from: Silver Platter File: PsycLIT Item: 80-16351

(โปรดสังเกตว่า เมื่อจบข้อความของบรรทัดสุดท้ายแต่ละตัวอย่างในบทความวารสารในสายตรง และบทความย่อในซีดีรอม ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย หักภาค (.) เพราะหากผู้อื่นจะสืบค้นข้อมูลดังกล่าวตามรายการอ้างอิงจะไม่สามารถค้นข้อมูลได้ถ้ามีเครื่องหมายหักภาคปิดท้าย)

3.2 การใช้คำย่อ

คำย่อที่เป็นที่ยอมรับในการเขียนรายการอ้างอิง มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย	หมายเหตุ
comp.	compiler	ผู้รวบรวม	พหูพจน์ใช้ comps.
ed.	editor, edited by	บรรณาธิการ, ผู้จัดพิมพ์, จัดพิมพ์โดย	พหูพจน์ใช้ eds.
enl. ed.	enlarged edition	ฉบับพิมพ์ใหม่ มีการเพิ่มเติม	
rev. ed.	revised edition	ฉบับพิมพ์ใหม่ มีการแก้ไข	
2nd ed.	second edition	พิมพ์ครั้งที่ 2	
3rd ed.	third edition	พิมพ์ครั้งที่ 3	
et al.	et alii	และคนอื่นๆ (and others)	
ibid	ibidem	เรื่องเดียวกัน (in the same place)	
n.d.	no date	ไม่ปรากฏปีพิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ป.
n.p.	no place	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ท.

no.	number	ฉบับที่	
p.	page	หน้า (หลายหน้า)	พหูพจน์ใช้ pp.
r.p.m.	revolution per minute	รอบต่อนาที	หมายถึงความเร็วของแผ่นเสียงที่หมุนไป
tr.	translator	ผู้แปล	พหูพจน์ใช้ trs.
	translated by	แปลโดย	
vol.	volume	เล่มที่ (เช่น vol. 4)	
vols.	volumes	จำนวนเล่ม (เช่น 4 vols.)	

ชื่อรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาถ้าเขียนประกอบด้วยชื่อเมือง ให้ใช้ ตัวย่อ ดังนี้ เช่น

คำเต็ม	คำย่อ	คำเต็ม	คำย่อ
Alabama	AL	Missouri	MO
Alaska	AK	Montana	MT
Arizona	AZ	Nebraska	NE
Arkansas	AR	Nevada	NV
California	CA	New Hampshire	NH
Colorado	CO	New Jersey	NJ
Connecticut	CT	New Mexico	NM
Delaware	DE	New York	NY
District of Columbia	DC	North Carolina	NC
Florida	FL	North Dakota	ND
Georgia	GA	Ohio	OH
Hawaii	HI	Oklahoma	OK
Idaho	ID	Oregon	OR
Illinois	IL	Pennsylvania	PA
Indiana	IN	Rhode Island	RI
Iowa	IA	South Carolina	SC
Kansas	KS	South Dakota	SD
Kentucky	KY	Tennessee	TN
Louisiana	LA	Texas	TX
Maine	ME	Utah	UT
Maryland	MA	Vermont	VT
Massachusetts	MC	Washington	WA
Michigan	MI	West Virginia	WV
Minnesota	MN	Wisconsin	WI
Mississippi	MS	Wyoming	WY

3.3 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การเขียนรายการอ้างอิงมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ช่วยแบ่งข้อความดังนี้

เครื่องหมายหัพภาค (. period) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเขียนย่อชื่อแรกหรือชื่อกลางของผู้แต่งชาวต่างประเทศ เช่น Hodgkiss, A. G.
- ไว้ท้ายคำที่ย่อ เช่น ed.
- เมื่อจบแต่ละข้อความ (เช่น ผู้แต่ง ปีพิมพ์ ชื่อเรื่อง ฯลฯ) ในรายการอ้างอิงนั้น เช่น
Hodgkiss, A. G. (1981). Understanding maps. Dawson, Folkestone, UK.

เครื่องหมายจุลภาค (, comma) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

- ใช้คั่นระหว่าง ชื่อสกุล และ ชื่อตัว ของผู้แต่งชาวต่างประเทศ หรือคั่นระหว่างชื่อและบรรดาศักดิ์ของผู้แต่งชาวไทย เช่น
Renolds, F. F.
ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา.
- ใช้คั่นระหว่าง ชื่อผู้แต่ง เมื่อมีผู้แต่งมากกว่า 1 คน เช่น
Hanson, H., Borlaug, N. E., and Anderson, R. G.
สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช.
- ใช้คั่นระหว่างสำนักพิมพ์และปีพิมพ์ ถ้าเขียนรายการอ้างอิงตามแบบที่ 1 เช่น
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
Wiley, 1965.

เครื่องหมายอัฒภาค (; semi-colon)

- ใช้เมื่อในข้อความส่วนนั้นได้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) แล้ว เช่น เมื่อเขียนชื่อผู้แต่งชาวต่างประเทศเป็นภาษาไทยหลายๆ คน เช่น

แน้ช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และ ไรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย
อัปสร ทรียอัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2518.

เครื่องหมายหัพภาคคู่ (: colons)

- ใช้คั่นระหว่างสถานที่พิมพ์ (ชื่อเมือง ชื่อรัฐ) และชื่อสำนักพิมพ์ เช่น
New York: Wiley
St. Louis, MO: Mosby
- ใช้คั่นระหว่างปีที่ หรือ เล่มที่ ของวารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม และเลขหน้า เช่น
16 (เมษายน 2519): 231-254.
37 (1979): 1239-1248. (แบบที่ 1)
37 : 1239-1248. (แบบที่ 2)

การเว้นระยะในการพิมพ์หลังเครื่องหมายวรรคตอน มีดังนี้

หลังเครื่องหมายมหัพภาค (. Period)	เว้น 2 ระยะ
หลังเครื่องหมายจุลภาค (, comma)	เว้น 1 ระยะ
หลังเครื่องหมายอัฒภาค (; semi-colon)	เว้น 1 ระยะ
หลังเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (: colons)	เว้น 1 ระยะ

ตัวอย่าง

แนช, จอร์จ; วอลดอร์ฟ, แคน; และไรซ์, โรเบิร์ต อี. มหาวิทยาลัยกับชุมชนเมือง. แปลโดย อัสพร ทรัพย์อัน และคนอื่นๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2518.

3.4 การเรียงลำดับรายการอ้างอิง

การอ้างอิงแบบนาม-ปีและแบบเชิงบรรณ ให้เรียงรายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งต่างๆ โดยแยก ภาษาไทย ให้จบไปก่อนต่อด้วย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น โดยเรียงตามลำดับอักษรตัวแรก ที่ปรากฏตาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปัจจุบัน หรือ Dictionary ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ไม่ว่าจะเรียงนั้นจะขึ้นต้นด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ หรือชื่อหนังสือ ทั้งนี้ ไม่ต้องแยกประเภทของเอกสารที่นำมาใช้อ้างอิง

ส่วนการเรียงลำดับรายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งต่างๆ ที่ใช้ การอ้างอิงแบบตัวเลขให้เรียงลำดับตามตัวเลข ที่อ้างโดยไม่ต้องเรียงตามตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษาและประเภทของเอกสารและแหล่งต่างๆ ที่ใช้อ้างอิง

การเรียงชื่อผู้แต่งตามลำดับอักษร มีรายละเอียดดังนี้

1) ให้เรียงทีละตัวอักษรของคำนั้น เช่น

Brown, J. R.
Browning, A. R.

2) คำนำหน้าชื่อ เช่น M' Mc หรือ Mac ให้เรียงตามรูปที่ปรากฏ และไม่สนใจเครื่องหมาย ' เช่น

MacArthur
McAllister
M'Carthy

3) ชื่อสกุลผู้แต่งที่มี article หรือ preposition เช่น de, la, du, von ฯลฯ ให้เรียงตามกฎของภาษานั้น ถ้ารู้ว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อ (เช่น De Vries) ให้ถือว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อสกุล และเรียงตามลำดับอักษร เช่น

DeBase
De Vries

ถ้าคำนำหน้าชื่อนั้นไม่นิยมใช้เป็นส่วนหนึ่งของชื่อสกุล(เช่นนิยมใช้ Helmholtz มากกว่า Von Helmholtz) ให้ถือคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อกลาง เช่น Helmholtz, H.L.F. Von.

4) ถ้าเรียงงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน ให้ใช้หลักดังนี้

- รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนเดียวมาก่อนรายการที่มีผู้แต่งหลายคน เช่น
Kaufman, J. R.
Kaufman, J. R. and Cochran, D. F.
- รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนแรกซ้ำกัน ให้เรียงตามชื่อผู้แต่งคนต่อมา เช่น
Kaufman, J. R.; Jones, K.; and Cochran, D. F.
Kaufman, J. R., and Wong, D. F.
- รายการอ้างอิงที่มีชื่อผู้แต่งเหมือนกันหมด ให้เรียงตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง (ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงแบบที่ 1)
Kaufman, J. R. Control
Kaufman, J. R. Roles of
- แต่ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงแบบที่ 2 ให้เรียงตามปีพิมพ์ต่อมา เช่น
Kaufman, J. R., and Jones, K. 1977.
Kaufman, J. R. 1980.
- ถ้าอ้างอิงงานหลายเรื่องที่พิมพ์ในปีเดียวกัน ให้เรียงตามอักษร a b c ที่กำกับปีพิมพ์
Kaufman, J. R. 1980 a.
Kaufman, J. R. 1980 b.

5) ถ้าชื่อสกุลของผู้แต่งเหมือนกัน ให้เรียงตามอักษรย่อชื่อต้นและชื่อกลาง เช่น

Eliot, A. L.
Eliot, G. E.

6) เอกสารที่มีผู้แต่งเป็นสถาบัน สมาคม หน่วยงาน ให้เรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อสถาบันที่สะกดเต็ม การระบุชื่อสถาบันให้ ระบุชื่อหน่วยงานใหญ่ก่อนหน่วยงานย่อย

